Po konfiskacie nakład drugi

Nr. 80 | Niedziela 20 Marca 1938 r. | Rocznik XLVII

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7 — Tel. 2.06.70

Kraków
ul. Św. Tomasza 11-a
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 10 groszy za numer

Miesięcznie złotych 2.50

Zagranicą złotych 5.60

Konto P.K.O. w Warszawie Nr. 29.129

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 108

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr 80, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm gr. 20, powyżej 60 mm. gr 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwania i zaofiarowania pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Zatarg polsko-litewski

Po ultimatum Rządu Polskiego do Litwy

Rząd litewski obraduje nad notą polską

Z Kowna donoszą: Nota dyplomatyczna polska nadeszła do Kowna w czwartek wieczorem.

Niezwłocznie po otrzymaniu noty zebrało się posiedzenie Rady Ministrów, które trwało do godz 2.30 w nocy.

Wczoraj rano Rada Ministrów zebrała się ponownie i obradowała do godz. 12.

O godz. 12-ej obrady przerwano i wznowiono o godz. 13-ej.

Koncentracja wojsk polskich?

Havas donosi z Tallina, iż według otrzymanych tam informacyj, wojska polskie zostały skoncentrowane nad granicą litewską i w razie odmownej odpowiedzi na notę dyplomatyczną polską, oddziały polskie wkroczą na terytorium litewskie.

ZSSR wobec zatargu Polski z Litwą

Według nadeszłych do Londynu informacyj z Moskwy, ZSSR. nie zamierza wtrącać się ani w dawniejsze, ani w nowe spory Litwy z Polską. W Moskwie podkreślają przy tym, że wobec Litwy ZSSR nie zaciągnęło żadnych tego rodzaju zobowiązań. Poseł sowiecki w Kownie miał o powyższym stanowisku ZSSR. poinformować Rząd litewski.

Marszałek Śmigły-Rydz w Wilnie

PAT. donosi:

Wczoraj o godz. 7.45 przybył do Wilna Marszałek Edward Śmigły - Rydz.

Przyjazd Marszałka nie był dla Wilna niespodzianką, gdyż wiadomość o tym podała cała prasa poranna, a na murach miasta ukazały się liczne plakaty, wzywające do udziału w zwołanym na godz. 14-tą wiecu w sprawie litewskiej, po którym mają być przedłożone bezpośrednio Marszałkowi powzięte rezolucje.

O godz. 9-tej Marszałek opuścił wagon. Na dworcu witali go przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych, miasta, uniwersytetu i t. d.

Po krótkiej rozmowie z witającymi go osobami, Marszałek odjechał do pałacu reprezentacyjnego.

Uchwały Zw. Dziennikarzy R. P.

Wydział Wykonawczy Związku Dziennikarzy Rzeczypospolitej odbył w dn. 18 b. m. posiedzenie, na którym uchwalił następującą rezolucję:

„Wydział Wykonawczy Związku Dziennikarzy Rzeczypospolitej stwierdza, że w chwili, gdy władze państwowe postanowiły znormalizować stosunki między Rzecząpospolitą, a państwem litewskim, stanowisko prasy polskiej jest wyrazem jednolitych uczuć całego narodu, który na tle tej sprawy manifestuje swą jedność z armią i wodzem naczelnym". (PAT.).

Litwa w cyfrach

Według ostatnio ogłoszonych danych, Litwa liczy obecnie mieszkańców 2.549.668. Stolica Litwy Kowno liczy 106.794 mieszkańców, Kłajpeda 38.545, Szawle 24.637, Poniewież 21.442 mieszkańców.

Zniszczenie wojenne w Chinach

Na zdjęciu dramatyczny obrazek z terenu wojny chińsko - japońskiej. Rozpacz rodziny chińskiej, która straciła dom i swoich najbliższych.

Na froncie chińskim

Sowiety dostarczyły Chinom 780 samolotów

Komunikaty japońskie donoszą, że w walkach w rejonie Linsza — Linfyn wielkie siły chińskie otoczone zostały przez Japończyków, którzy zadali im decydującą klęskę. Straty chińskie mają wynosić około 70 tys. zabitych i rannych.

Według danych japońskich rząd Czang-Kai-Szeka w chwili wybuchu wojny posiadał 30 wyborowych dywizyj, zaopatrzonych w nowoczesną technikę. Obecnie z tych 30 dywizyj zostało zaledwie 6; dla ponownej organizacji kadrowych sił potrzebuje Czang-Kai-Szek conajmniej trzech miesięcy czasu.

Agencja „Kokutsu" donosi, że dotychczas Sowiety dostarczyły Chinom 780 samolotów wojskowych różnych kategoryj, natomiast ilość lotników sowieckich w chińskiej armii jest nieznaczna.

Urzędowo zakomunikowano wczoraj, że marszałek Czang-Kai-Szek wydał polecenie rozpoczęcia budowy nowoczesnej autostrady, która połączy stolicę prowincji Kwang-Si, Kweiling z połączoną w bezpośrednim sąsiedztwie Kantonu miejscowością Czamsius. W Kantonie autostrada ta połączona zostanie z istniejącym już traktem Hong-Kong — Kanton.

W kołach wojskowych przypisują budowie wymienionej autostrady doniosłe znaczenie z uwagi na znaczne udogodnienia w organizacji dowozu wojsk i materiałów wojennych.

Przy budowie autostrady zatrudnionych będzie 50 tys. kulisów

Krwawe zajścia w Indiach

W Alahabad (Indie) doszło między hindusami a muzułmanami do ponownych starć, w czasie których 2 osoby zostały zabite, a 22 ranne. Najważniejsze punkty w Alahabad zostały obsadzone przez wojsko.

Zglajchszaltowanie kultury w Austrii

W szybkim tempie odbywa się dostosowywanie austriackiego życia kulturalnego do stosunków w Rzeszy.

Kierownikiem kulturalnym hitlerowców w Austrii został mianowany Herman Stuppaeck. W porozumieniu z nowym ministrem oświaty prof. Menghinem przeprowadzać on będzie „dostosowanie" i odżydzenie austriackiego życia kulturalnego. Kierownictwo najważniejszych instytucyj kulturalnych powierzone już zostało znanym działaczom partyjnym. Usunięty już został dotychczasowy dyrektor Burgtheater Herman Roebbeling. Do prywatnych teatrów Wiedenia wydelegowano partyjnych mężów zaufania. Na czele austriackiego towarzystwa autorów stanęło trzech ludzi, cieszących się zaufaniem nowego reżimu: Reidinger, Tlaskal i Beran. Daleko idące zmiany personalne zaszły również w dziedzinie życia muzyczne go oraz w kierownictwie akademii sztuk pięknych.

Turcja i Grecja

Po parafowaniu w Ankarze podczas ostatniej konferencji państw porozumienia bałkańskiego dodatkowego paktu przyjaźni i nieagresji i pomiędzy Turcją a Grecją, stosunki pomiędzy obu tymi państwami przybrały jeszcze bardziej serdeczny charakter. Podpisanie paktu nastąpić ma podczas wizyty w Atenach premiera tureckiego Dżelal Bajara i ministra spraw zagranicznych dr. Rustu Arasa.

Prasa grecka powitała entuzjastycznie wiadomość o tej wizycie której data nie została jeszcze ostatecznie ustalona.

* *
*

Jak donoszą z Ankary, rada gospodarcza porozumienia bałkańskiego zbiera się w Stambule w kwietniu b. r. W tym celu są już czynione przygotowania przez delegatów zainteresowanych ministerstw tureckich

Aresztowanie ks. Starhemberga

Książę Starhemberg, b. wódz Heimwehry austriackiej, został aresztowany w chwili, gdy miał przekroczyć granicę austriacką. Oskarżono go o nielegalny przemyt pieniędzy. W chwili aresztowania znaleziono przy księciu 40.000 szylingów w dewizach.

Co uczyni Polska

w razie napadu Niemiec na Czechosłowację

Redaktor polityczny „L'Epoque", Donnadieu, zamieścił artykuł, w którym sugeruje nowemu ministrowi spraw zagranicznych Francji, P. Boncourowi, że Francja winna zażądać od swojej sojuszniczki Polski oświadczenia jakie stanowisko zajmie Polska gdyby Francja była zmuszona pośpieszyć na pomoc napadniętej Czechosłowacji.

Gospodarcze następstwa zaboru Austrii

„Rheinisch - Westfalische Zeitung" w dłuższym artykule omawia znaczenie gospodarki austriackiej dla Rzeszy. Po wcieleniu Austrii do Rzeszy — pisze dziennik — gospodarka austriacka stała się częścią gospodarki ogólnoniemieckiej. Niemiecki obszar gospodarczy powiększa się wskutek tego o 6,5 miln. ludzi, w czym od 3 do 3,5 miln. sił roboczych. Siły te będą mogły być wprowadzone do ogólnego procesu rozbudowy gospodarczej Rzeszy, w ten sposób rozwiązany będzie problem bezrobocia w Austrii. Na dotychczasowym własnym obszarze Austrii nastąpi niewątpliwie wzmożenie produkcji, obrotów, zatrudnienia oraz wzrost dochodu społecznego. Wprowadzenie jednolitego systemu celnego i monetarnego wymaga pewnych przygotowań. Narazie Rząd Rzeszy zniósł redukcję importu z Austrii do Rzeszy wprowadzoną w dniu 1 listopada 1937 r. Redukcja ta była, jak wiadomo, dokonana z tego względu, że w stosunkach clearingowych z Niemcami Austria osiągnęła poważne saldo dodatnie. Związki finansowo - gospodarcze dotychczasowego państwa austriackiego z zagranicą nie są problemem, który by mógł powstrzymać szybki proces wciągnięcia austriackiego organizmu gospodarczego w orbitę gospodarki ogólnoniemieckiej.

Należy do tego dodać, że Polska traci rynek austriacki dla swego węgla.

Podstawy polityki zagranicznej Ameryki

Sekretarz stanu Hull wygłosił w czwartek w Waszyngtonie mowę, w której wyłożył podstawy polityki zagranicznej St. Zjedn. podkreślając, że polityka Ameryki opiera się na dążeniu do utrzymania pokoju i na postępie w dziedzinie gospodarczej i moralnej. Następnie mówca wspomniał o ciężkiej sytuacji międzynarodowej naszych czasów, starając się przedstawić politykę Ameryki na Dalekim Wschodzie, jako będącą w harmonii z wyżej podanymi zasadami. Wojska amerykańskie w Chinach — rzekł mówca — stacjonują nie w celach agresywnych. Zostaną one stamtąd wycofane w chwili, gdy życiu i mieniu obywateli amerykańskich w Chinach nie będzie zagrażało niebezpieczeństwo. Dążenie polityki zagranicznej St. Zjedn. na Dalekim Wschodzie polega na unikaniu mieszania się w sprawy trzecich państw, oraz na unikaniu izolacji.

Banki będą dziś czynne

W związku z pogłoskami, że w sobotę, 19 marca, jako w dniu imienin Marszałka Piłsudskiego banki będą nieczynne, Polska Agencja Telegraficzna upoważniona jest do stwierdzenia, że pogłoski te są nieprawdziwe. Banki i instytucje finansowe będą otwarte i obsługiwać będą klientów bez żadnych ograniczeń w normalnych godzinach biurowych.

Błazeńska „rehabilitacja" hitlerowskich morderców

Wkrótce wznowiony zostanie w formie nader uroczystej proces przeciwko jednemu z przewódców ruchu narodowo - „socjalistycznego" z lipca 1934 roku, nieakiemu Planetta, który został swego czasu skazany na śmierć przez władze austriackie. Proces ma na celu rehabilitację Planetty, którego ciało zostało wyjęte z grobu i będzie po raz drugi pochowane z oddaniem wszelkich honorów.

Imieniny Marsz. Śmiglego-Rydza

PAT. donosi:

W dniu imienin Marszałka Śmigłego - Rydza od samego rana delegacje wojska, organizacji b. wojskowych, stowarzyszeń społecznych i młodzieży dawały wyraz swych uczuć dla dostojnego solenizanta, wpisując się do specjalnie wyłożonych ksiąg w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych i w siedzibie Marszałka.

Co wczoraj uchwalił Sejm

Na posiedzeniu Sejmu w dn. 17 b. m. odesłano do Komisji k[illegible] projektów ustaw w pierwszym czytaniu.

REJESTR POJAZDÓW MECHANICZNYCH.

Sejm bez dyskusji przyjął ustawę o rejestracji pojazdów mechanicznych. Motoryzacja kraju jest w dużym stopniu uzależniona od umożliwienia sprzedaży pojazdów na kredyt w ten sposób, by sprzedawca chroniony był przed stratą.

NOWELA DO USTAWY O POBORZE ZWIERZĄT I POJAZDÓW.

Następnie Sejm uchwalił ustawę nowelizującą rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów na cele obrony Państwa. Nowela ustala nowe normy.

Z kolei uchwalono ustawę o wspólnotach gruntowych, normującą stosunki prawne w gminach.

NOWELA O PODATKU DOCHODOWYM.

Sprawozdawca pos. Szymanowski nazywa projektowaną nowelę „upominkiem ministra Skarbu do obywateli", projektowana bowiem nowela zwalnia niektóre dochody od podwójnego opodatkowania, a mianowicie dochody z akcji oraz udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, w spółdzielniach jak również przy chody na pokrycie kosztów utrzymania, pobierane od osób, które wypłacanych z tego tytułu kwot nie mogą potrącić ze swych dochodów. Ustawa przynosi i również rzecz bardzo cenną—zryczałtowanie podatku dochodowego dla drobnych płatników.

Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Mowa min. Becka w Senacie

W środę, dnia 23 b. m. min. Spr. Zagr. Beck wygłosi przemówienie na plenarnym posiedzeniu Senatu.

Wzrost bezrobocia w Ameryce

Ilość bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych w lutym r. b. wynosiła 10.342 tys. wobec 8.381 tys. w styczniu r. b. Jak z liczb tych wynika w ciągu jednego miesiąca ilość bezrobotnych w U.S.A. znacznie wzrosła.

Przegląd prasy

KWESTIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

Aneksja Austrii przez Niemcy hitlerowskie postawiła Polskę w trudnym położeniu. To czują wszyscy. Ale kto jest odpowiedzialny za ten stan rzeczy? To pytanie zaczyna w Polsce brzmieć coraz głośniej.

„Czas" zadaje właśnie sobie to pytanie — i odpowiada w sposób zaiste zdumiewający: „odpowiedzialni jesteśmy wszyscy". Ale w jaki sposób?! W ten mianowicie, że sukcesy zagraniczne zależą od stanu wewnętrznego państwa. Jeśli więc zagranicznych sukcesów nie ma, widocznie to pochodzi od braku siły wewnętrznej.

> Za sukcesy, względnie niepowodzenia w polityce zagranicznej odpowiedzialny jest *nie tylko kierownik tego resortu, odpowiedzialni jesteśmy za nie wszyscy,* bo o pozycji państwa wśród innych narodów decyduje jego siła i zwartość wewnętrzna.

„Czasowi" trzeba przyznać tę zasługę, że postawił na porządku dziennym sprawę odpowiedzialności. Ale odpowiedź na postawione pytanie krytyki nie wytrzymuje.

Odkąd to „Czas" hołduje impersonalistycznej socjologii? Odkąd to „kierownicy resortów" przestali grać rolę? Czy kierunek naszej polityki zagranicznej nie odegrał żadnej roli? „Czas" naturalnie bronił dotychczasowego kierunku, bo sam z nim się utożsamiał.

A teraz drugie pytanie: jak to odpowiedzialni jesteśmy wszyscy? Czy szerokie koła społeczeństwa miały wpływ na kierunek? Czy masy pracujące nie zostały odsunięte od tego wpływu? To ciekawy proceder „logiczny": z początku (oddawna) „Czas" akceptuje to odsunięcie, a po tym nagle czyni te masy — „odpowiedzialnymi"...

Nie, tak nie można, panowie! Takie łamańce „logiczne" są niedopuszczalne — każdy widzi, w czym rzecz. Zwłaszcza, że te masy — robotnicze, chłopskie, pracownicze — swe zastrzeżenia formułowały bardzo wyraźnie. Skąd więc nagle ten „wielkoduszny" podział odpowiedzialności?!

„Kurier Poranny" także się zdenerwował — jak „Czas" — kwestią odpowiedzialności. Ciska się na „Głos Narodu", który ubolewa nad losem katolicyzmu w Austrii. A cóż Polska miała czynić?! demaskuje się „Kurier Poranny". Zresztą arcybiskup Innitzer wyraził przecie hitlerowcom swe całkowite zadowolenie... — Otóż o Innitzerze i jego „taktyce" pisaliśmy wczoraj. A samo zagadnienie stoi nie tylko tak, co trzeba było (po aneksji) robić, lecz przede wszystkim tak—czy dotychczasowy kierunek nie ułatwił tej aneksji?

ENDECJA O LITWIE.

Sprawa litewska w prasie polskiej nie schodzi z pierwszych stron dzienników. „Gazeta Polska" w artykule p. Katelbacha powiada, że miarka cierpliwości przepełniła się, ale merytorycznie zajmuje stanowisko (stosunkowo) powściągliwe. Natomiast szaleje endecka prasa, która jawnie agituje niemal za aneksją Litwy. Bo endeckie postulaty („wejście Litwy w system polityki polskiej", baza dla floty, konwencja wojskowa, unia celna i t. d.) są już zbliżone do aneksji.

„Warszawski Dziennik Narodowy" ogłasza ustępy z dawniejszych dzieł p. Dmowskiego, w których Dmowski istotnie wypowiadał się za zabraniem Austrii przez Niemcy, ale zarazem za zabraniem Prus Wschodnich przez Polskę... Wedle p. Dmowskiego, Królewiec (Königsberg) powinien był odegrać rolę Gdańska.

Czyli że — tak, jak to wczoraj pisaliśmy — powoływanie się endeków na „wskazówki Dmowskiego" jest zupełnie nieścisłe! Bo zmienili orientację (na pro-hitlerowską). I endecki dziennik pisze tak:

> Sprawa Prus Wschodnich jest dziś *nieaktualna.* Ale istnieje dziś możliwość uzyskania przez Polskę rekompensaty w formie normalizacji stosunków z Litwą. Normalizacji, polegającej na przyznaniu państwu polskiemu i narodowi polskiemu na terytorium litewskim tych uprawnień i tego stanowiska, które są *zgodne z wymaganiami geografii i z doświadczeniem historycznym.*

Ale „geografia" p. Dmowskiego była inna! Po cóż więc powoływanie się na geografię i „wskazówki Dmowskiego"?

W innym znowu miejscu endecki dziennik stara się dowieść, że zwycięstwo gen. Franco „wcale nie zagraża interesom rzeczywistym Francji". „Wprost przeciwnie!" powiada. Tymczasem każdy, kto zna mapę Europy, rozumie, że „frankizacja" Hiszpanii oznacza zagrożenie Francji od tyłu, t. zn. od zachodu. Czyli — chwycenie Francji w dwa ognie (od wschodu Hitler, od zachodu Franco). A osłabienie Francji, to wzmocnienie „Hitlerii" i ponowne osłabienie Polski. Endecki dziennik („narodowy"!) stał się poprostu echem Goebbelsa!...

K. CZ.

Czy wojna jest nieunikniona?

III.

WOJNA OD WEWNĄTRZ.

Mówiąc o praktyce wojennej faszyzmu, pominęliśmy umyślnie metodę wojny „od wewnątrz", której się należy słówko specjalne.

Metodę tę faszyzm stosuje w Hiszpanii, którą rozsadza przez wojnę domową, ale środkami... z poza domu. Tu faszyzm działa pod cudzą firmą, jest „dostawcą" wojny.

Takim samym dostawcą niedoszłej narazie wojny był faszyzm włoski i hiszpański przy organizowaniu tajnej zmowy przeciw Republice Francuskiej przez C. S. A. R.

We wszystkich krajach, gdzie sprzymierzeńcy Hitlera i Mussoliniego nie są u władzy, działają podrzutki faszystowskie ze swymi kieszonkowymi „wodzami" (Henlein, Degrelle, Mosley itd.) na rzecz swych mistrzów i międzynarodówki faszystowskiej. Włochy i Niemcy omotały już swą siecią propagandową Afrykę, Amerykę południową, Bliski Wschód. Hitler „wyzwala" „cierpiących braci", zanim ci zdążyli powiedzieć w plebiscycie, że bynajmniej nie życzą sobie tego wyzwolenia. Jeszcze krew się leje w Abisynii, a już Mussolini pasuje siebie na Mesjasza i protektora świata arabskiego. Tu i ówdzie faszyzm czynnie wspiera rokosz i walkę narodowościową w posiadłościach obcych państw (Marokko, Palestyna). Pod oszukańczym szyldem „wyzwolenia", albo walki z „bolszewizmem", faszyzm wtrąca się do spraw wewnętrznych innych państw, pełni rolę żandarma kontrrewolucji i dąży do panowania nad światem.

Metoda „wojny od wewnątrz" jest dla faszyzmu o tyle wygodna, że nie pociąga za sobą dużego ryzyka i w razie niepowodzenia zawsze można się z niej wycofać; operuje się też w niej przeważnie cudzym materiałem ludzkim. Ale — jak świadczy przykład Austrii — „wojna od wewnątrz" nie doprowadziła do wojny domowej: musiano dokonać „hitlerowskiego cięcia" od zewnątrz; poszło to gładko, ponieważ Austria jest krajem niemieckim i była bądź co bądź przez hitleryzm mocno podminowana. W Hiszpanii „wojna od wewnątrz" przybiera coraz ostrzejsze formy wojny napastniczej. Tak, czy owak, metoda „wojny od wewnątrz" jest jedną z form praktyki faszyzmu, praktyki wojennej, tkwiącej korzeniami w samej istocie faszyzmu, a której żadnymi układami ani ustępstwami zażegnać się nie da.

ZBROJENIA.

Oprócz układów i ustępstw dla faszyzmu, które, jak widzieliśmy, są tylko na rękę faszyzmowi i zwiększają niebezpieczeństwo wojny, „optymiści" uważają zbrojenia za gwarancję pokoju. Ilekroć faszyzm zaskoczy świat „faktem dokonanym", Anglia i Francja, a w związku z wojną w Chinach także Stany Zjednoczone, automatycznie odpowiadają potęgowaniem zbrojeń. W ostatniej swej mowie Chamberlain napomknął o straszliwej potędze uzbrojenia angielskiego. Jest on widocznie przekonany, — a z nim oczywiście wielu innych — że samą siłą zbrojną powstrzyma faszym od wojny.

Jest to złudzenie. Historia uczy, że wyścig zbrojeń prowadzi do wojny, nie do pokoju. Zbrojenia mają to do siebie, że nie tylko pewnego dnia „armaty same grają", ale też — zwłaszcza obecnie, gdy tyle jest tajemnic wojennych — silnie pobudzają sfery wojskowe do „wypróbowania" tych zbrojeń.

Każda zapowiedź wzmożenia zbrojeń w Anglii i Francji wywołuje taką samą zapowiedź w krajach faszyzmu. I gdzież meta tego wyścigu? Czy nie w wojnie?

Byłoby nonsensem — w obliczu gwałtownego zbrojenia się faszyzmu — żądać od państw nie faszystowskich, by się nie zbroiły.

Ale same zbrojenia nie zapewnią pokoju. Silna armia jest jednym z głównych czynników powodzenia w wojnie, ale nie może zapobiec wojnie, do czego zresztą nie jest powołana. Skuteczna walka o pokój wymaga dobrej polityki, wewnętrznej i zewnętrznej. Nas tu obchodzi polityka zagraniczna.

DECYDUJE SIŁA.

I oto mamy odpowiedzieć na pytanie, postawione w tytule. Czy wojna jest nieunikniona? Wojna, oczywiście, powszechna, gdyż w naszych czasach wojny lokalne już się „nie liczą".

Na to pytanie odpowiemy bez wahania: **tak, wojna jest nieunikniona, jeżeli zwolennicy pokoju będą prowadzili taką jak dotąd politykę.**

Polityka ta jest zła. Nie rozumie ona istoty faszyzmu, nie zdaje sobie sprawy, że ani układami, ani ustępstwami, ani zbrojeniami nie pozyska się faszyzmu dla pokoju.

Polityka ta nie chce zrozumieć, że faszyzm przekreślił prawo międzynarodowe, i że uznaje jeden tylko argument — siłę.

Faszyzm tę siłę stworzył w postaci bloku Berlin — Rzym — Tokio i blok ten wzmacnia i poszerza, jak świadczy zagarnięcie Austrii. Dla Włoch bezpośrednie sąsiedztwo z Niemcami nie jest rzeczą przyjemną, ale dla osi Berlin — Rzym, w której Włochy niepoślednią grają rolę, dla międzynarodówki faszystowskiej, którą Mussolini razem z Hitlerem kieruje, zabór Austrii jest pozycją wielce dodatnią. Blok faszystowski zyskał na sile, zarówno pod względem politycznym, jak gospodarczym i wojskowym.

Oczywistą jest rzeczą, że skuteczną przeciwwagą tego bloku faszystowskiego, tego bloku wojny, może być tylko inny blok, inne skupienie sił, któreby swą przewagą liczebną, materialną i moralną, mogło trzymać w szachu tamten blok.

Takim wielkim skupieniem sił jest Liga Narodów. Ale Liga jest skłócona i bezsilna. Dopóki ona nie odzyska siły, trzeba, by państwa pokojowe zjednoczyły się w bloku pokoju. Państwa te stanowią większość na świecie, a należą do nich takie potęgi jak Anglia Stany Zjednoczone, Francja. Cóż zdawałoby się, prostszego i naturalniejszego, niż stworzenie właśnie takiego światowego bloku pokoju, wobec którego blok faszystowski musiałby skapitulować jako przed siłą niepomiernie większą od siły bloku wojennego?

Niestety, tragizm sytuacji na tym właśnie polega, że tego bloku pokoju nie ma, że państwa pokojowe idą luzem, w rozsypkę, blok wojenny zaś montuje się coraz mocniej.

Co gorsza: im więcej blok faszyzmu urasta w siłę, tym bardziej rozdrabniają się siły pokojowe.

Czemu tak się dzieje?

(jmb).

RADA NACZELNA P. P. S.

zaczyna swe prace dziś 19 marca o godz. 11 r. w Warszawie w Gmachu Z. Z. K. przy ul. Czerwonego Krzyża 20.

Robotnicy portowi protestują

Delegacje 3 Związków u Komisarza Rządu w Gdyni

Ustawa o robotnikach portowych, uchwalona przez większość obecnego Sejmu, wywołała wielkie wzburzenie w sferach robotniczych Gdyni. Do akcji protestacyjnej, zainicjowanej przez Zw. Zaw. Transportowców, przyłączyły się Związki ZZZ i ZZP i na wspólnej konferencji, przedstawiciele trzech związków: ZZT, ZZP i ZZZ jednomyślnie uchwalili:

założyć jak najostrzejszy protest przeciw uchwaleniu przez Sejm projektu ustawy o robotnikach portowych w brzmieniu, które:

a) znosi zasadę zapośredniczenia przez Portowe Biuro Pośrednictwa Pracy,

b) znosi kolejność, jedyny miernik bezstronnego i sprawiedliwego podziału pracy.

Zebrani, opierając się na stanie, jaki istniał przed wprowadzeniem Rozporządzenia pana Prezydenta z dnia 27 października 1933 r. i rozporządzenia wykonawczego pana ministra Opieki Społecznej z dnia 27 marca 1935 r., które postanawiały, że: „zarejestrowani i pozostający w ewidencji Biura robotnicy portowi zatrudnieni są przy przeładunku portowym w porcie gdyńskim *tylko za pośrednictwem Biura* (art. 30—Rozp. pana Prezydenta z dn. 27 października 1933 r.), oraz że: *„po otrzymaniu od pracodawcy zgłoszenia wolnego miejsca pracy, Portowe Biuro Pośrednictwa Pracy kieruje niezwłocznie do pracy robotników w kolejności ich zgłoszenia się do Biura, mając zarazem na uwadze sprawiedliwy podział pracy między robotników, t. j. kierując się ilością dniówek, przepracowanych przez robotnika"* (par. 10 Rozp. M. O. S. z dn. 27 marca 1935 r.) — przestrzegają władze przed skutkami uchwalonej przez Sejm ustawy, w której widzą pogorszenie stanu w przedmiocie zapośredniczenia do pracy.

Uchwalona przez Sejm ustawa w art. 30 postanawia, że zapośredniczanie do pracy odbywać się będzie nie przez i w kolejności zgłoszenia się do Biura i bez względu na ilość dniówek, przepracowanych przez robotnika, a jedynie *„za wiedzą Biura"*.

Fakt, że robotnicy będą tylko raz jeden w miesiącu odstemplowywać karty kontrolne w Biurze Pośrednictwa Pracy, czyni dostatecznie uzasadnionym przypuszczenie, że robotnicy nie pozostający pod bezpośrednią kontrolą państwowej instytucji, jaką jest Portowe Biuro Pośrednictwa Pracy, będą notorycznie naruszać ustawę o czasie pracy, jeżeli już dziś takie wypadki notujemy.

Wobec zdecydowanej postawy, jaką zajmują wszystkie Związki w kwestii zapośredniczenia do pracy, a która wyraża się w stanowczym żądaniu utrzymania [illegible] mocy par. 10 Rozp. Ministra Opieki Społecznej [illegible] 27 marca 1935 r. przedstawiciele trzech na wstępie wymienionych Związków, w przewidywaniu ujemnych i szkodę przynoszących portowi skutków, a w trosce o dobro, rozwój i przyszłość portu, uwarunkowanych spokojem w pracy, proszą pana Komisarza Rządu, jako władzę administracyjną m. Gdyni, o interwencję u czynników rządowych w kierunku zgłoszonego na Jego ręce postulatu. Stwierdzamy, że tylko [illegible] uchwalonej ustawy wpłynie na [illegible] port [illegible] które w obecnej sytuacji politycznej mogą przynieść nieobliczalne szkody dla portu, miasta i państwa.

Ograniczenia dewizowe w Chinach

Rząd chiński w Hankou wydał z ważnością od 14 b. m. zarządzenie, na mocy którego został ograniczony obrót dewizami. Sprzedaż dewiz, w myśl tego zarządzenia, zostaje scentralizowana w Centralnym Banku Chin z siedzibą w Hankou. Dla ułatwienia zawierania tranzakcji utworzona została filia w Hong-Kong. Banki chińskie w celu nabycia dewiz dla celów lokalnych będą musiały wnosić odpowiednie wnioski do Centralnego Banku Chin lub jego oddziału. Celem powyższego zarządzenia jest utrzymanie pewnych rezerw dewizowych dla centralnego rządu chińskiego. Zarządzenie powyższe wywołało duże zaniepokojenie na rynku dewizowym w Szanghaju. Międzynarodowe afery bankowe zabiegają o zmianę wprowadzonych zarządzeń, gdyż istnieje obawa, że wpłyną one bardzo ujemnie na obroty handlowe tego miasta.

Likwidacja Narodowego Banku Austrii

Narodowy Bank Austrii znajduje się w fazie likwidacji. Wskutek wydanego prawa o wcieleniu Austrii do Rzeszy niemieckiej, zarząd Banku przechodzi w ręce dyrekcji Banku Rzeszy.

Jaką będziemy mieli dziś pogodę?

W całym kraju na ogół dość pogodnie i nieco cieplej. Temperatura dniem około 10 st. wiatry z kierunków zachodnich, dolne słabe, górne z szybkością do 40 km godz. Widzialność rankiem miejscami osłabiona z powodu zamglenia, dniem dobra.

Motywy arcysłuszne

W „orędziu" kanclerza „Trzeciej" Rzeszy, odczytanym przez p. Goebbelsa w dniu wkroczenia wojsk niemieckich do Austrii, p. Hitler przytoczył motywy, które skłoniły go do tych zarządzeń, a więc — istnienie w Austrii obozów koncentracyjnych, niedola emigrantów politycznych, ograniczenie uprawnień wyborczych obywateli austriackich, wątpliwości co do czystego i sprawiedliwego przeprowadzenia plebiscytu — i t. p.

Jak widzimy, „wódz narodu niemieckiego" wystąpił w roli obrońcy wolności, demokracji i swobód obywatelskich, a przyznać trzeba, że rola ta pasuje doń idealnie. Boć przecie, jak to powszechnie wiadomo, w Niemczech dzisiejszych nie ma żadnych obozów koncentracyjnych i w ogóle nawet o nich nie słyszano, emigracja polityczna w „Trzeciej" Rzeszy jest zjawiskiem zgoła nieznanym, swobody obywatelskie i uprawnienia wyborcze ludności Niemiec są wyjątkowo pełne i szerokie, a wszelkie głosowania w tym szczęśliwym kraju odbywają się w sposób nieposzlakowanie czysty, uczciwy i sprawiedliwy.

Słusznie więc, bardzo słusznie się stało, że p. Adolf Hitler tak zdecydowanie i efektownie wystąpił w obronie uciśnionych przez Schuschnigga obywateli b. Austrii. Teraz dopiero poznają radość, wolność, szczęście — i w ogóle raj na ziemi.

Skoro „wódz narodu włoskiego" broni z całym poświęceniem wolności Hiszpanii, dla równowagi osi Berlin — Rzym jest rzeczą konieczną, aby drugi jej partner spełniał wolnościową misję w środkowej Europie. A zatym Sieg, Heil i dreimal Hoch!.. X.

Rok więzienia za zastrzelenie konia

W związku z zeszłorocznym strajkiem rolnym, stanął przed Sądem grodzkim w Limanowej Edward Trojanowski ze Słopnic pow. limanowskiego, były prezes Spółdzielni Oświatowej w Limanowej, oskarżony o zastrzelenie konia na drodze gospodarzowi, który zdążał parokonną furmanką na jarmark do Limanowej.

W wyniku przeprowadzonej rozprawy skazany został Edward Trojanowski na karę więzienia na jeden rok bez zawieszenia.

Pokwitowania

Na głodne dzieci Hiszpanii.

S. N. zł. 5.

Zebrane w Zakopanem zł. 30.

Na pomnik Andrzeja Struga.

Michalski Mieczysław zł. 2.

Do dyspozycji Centr. Kom. Zw. Zaw. w myśl uchwały z dnia 14/8 1936 r.

Zebrane wśród pracowników Związku Zawodowego Robotników Rolnych w Lublinie zł. 13.60.

Hitler o granicach polskich

Transakcja wymiany terytorialnej

Po zajęciu Austrii wystosował kanclerz Hitler oficjalny list do Mussoliniego, jako szefa Rządu włoskiego, składając uroczyste zapewnienie, że uznawał i zawsze uznawać będzie linię Brenneru, jako granicę między „Trzecią" Rzeszą a Włochami.

„Jakakolwiek mogłaby być konsekwencja bliskich zdarzeń — pisał Hitler — wyznaczyłem wyraźną granicę niemiecką po stronie Francji i wyznaczam obecnie drugą, również wyraźną granicę po stronie Włoch: jest to Brenner.

Ta decyzja nigdy nie będzie podawana w wątpliwość, ani atakowana; nie powziąłem tej decyzji w 1938 r., lecz natychmiast po ukończeniu wielkiej wojny i nigdy z tego nie robiłem tajemnicy".

Nie jest wiadomo, czy Hitler powziął decyzję co do Brenneru, zaraz po ukończeniu wojny. Faktem natomiast jest, że po dojściu faszyzmu do władzy we Włoszech, partia hitlerowska weszła w porozumienie z faszystami włoskimi, austriackimi i węgierskimi i że w duchu tego porozumienia Hitler wyrzekł się popierania irredenty niemieckiej w południowym Tyrolu i uznał „granicę Brenneru". Prawo samostanowienia mniejszości niemieckich poza granicami Rzeszy niemieckiej nie odnosi się do mniejszości niemieckiej w południowym Tyrolu. Nie rozstrzygają bowiem w niemieckiej polityce mniejszościowej względy narodowościowe lub sentymentalne, lecz zaborcze, imperialistyczne interesy państwowe „Trzeciej" Rzeszy.

Kanclerz Hitler potraktował w swym oficjalnym liście granice włosko - niemieckie i francusko - niemieckie jednakowo. Obie granice wyraźnie uznaje. Jeżeli po zajęciu Austrii uważał za niezbędne natychmiast jasno i wyraźnie uznać granicę Brenneru i przypomnieć przy tej sposobności raz jeszcze, że już wielokrotnie uznał granice niemiecko - francuskie, to z tego niedwuznacznie wynika, że sprawę innych granic, wytkniętych dla Niemiec po przegranej wojnie, uważa za otwartą.

Ani w polsko - niemieckim pakcie nienapadania z 1934 r., ani w żadnym oficjalnym przemówieniu kanclerz Hitler nie wyraził uznenia dla obecnych granic polsko - niemieckich. Przeciwnie, w wielu swych przemówieniach oficjalnych i nieoficjalnych wobec prasy zajmował co do tych granic stanowisko niejasne, wieloznaczne i pełne zastrzeżeń. Obecnie w chwili ponownego i wyraźnego wypowiedzenia się co do swych granic z Włochami i Francją, raz jeszcze w stosunku do granic polsko-niemieckich posłużył się wieloznaczną terminologią.

„Całkowicie gotów jestem przyznać — oświadczył Hitler w wywiadzie dziennikarskim, przeznaczonym głównie dla opinii angielskiej — że Polska, kraj, liczący 33 miliony mieszkańców, koniecznie potrzebuje dostępu do morza. Napełnia nas goryczą to, że ten dostęp do morza musi być umożliwiony na koszt korytarza przez niemieckie terytorium".

(Cytujemy według oficjalnego „Deutsches Nachrichtenburo").

„Danziger Vorposten" po tym wywiadzie kanclerskim wystąpił z żądaniem przyłączenia Gdańska do Rzeszy; prasa niemiecka powtórzyła tę opinię gdańskiego dziennika, żeby nie powstała nawet wątpliwość, jako by wywiad kanclerza Hitlera mógł być uważany za dowód uznania praw polskich do dostępu do morza przez terytorium niemieckie, względnie przez terytorium, z którego Rzesza nigdy nie zrezygnowała.

Jak więc należy rozumieć sprzeczność, zachodzącą rzekomo w samym tekście wywiadu kanclerskiego, oraz sprzeczność rzekomą między tym wywiadem a żądaniem „Danziger Vortposten", rozpowszechnionym przez prasę niemiecką?

Tylko jedno zapytanie: jakim cudem półurzędowa „Gazeta Polska" doszła do twierdzenia, jakoby w swym wywiadzie prasowym kanclerz Hitler „uznał słuszność" granic polsko - niemieckich? Jest rzeczą „Gazety Polskiej", jeżeli propaguje politykę proniemiecką. Każdy rozumie, że jest to propaganda polityczna, mniejsza o to, czy na dalszą metę trafna, czy nie. Ale w propagandzie obowiązują pewne reguły. Niedopuszczalna jest jednak propaganda, która operuje grą słów w sprawach tak życiowych i podstawowych, jakimi są granice Polski.

BENEDYKT ELMER.

Ostatnie wiadomości z Wiednia

Od osoby, która wczoraj wróciła z Wiednia, dowiadujemy się następujących szczegółów o ostatnich wydarzeniach.

W czasie wyjazdu naszego informatora, Schuschnigg przebywał w swoim mieszkaniu w pobliżu Belwederu pod ścisłym dozorem. Nowy kanclerz Seys-Inquart, który jest kuzynem Schuschnigga, zagwarantował mu bezpieczeństwo osobiste i rodziny, oraz przyrzekł mu odwieźć go do samej granicy.

W dalszym ciągu dowiadujemy się, iż w ostatnich dniach socjaliści, wobec grozy niebezpieczeństwa hitlerowskiego, oddali się do dyspozycji Frontu Patriotycznego. Nastąpiło to po konferencjach, odbytych przez delegatów z kanclerzem Schuschniggem i ministrem Zernatto.

Mając poparcie robotników, Schuschnigg zamierzał stawiać opór na wypadek wtargnięcia „Legionu austriackiego" do Austrii.

Zaczęto rozdawać robotnikom broń. Uzbrojono w ten sposób pracowników straży pożarnej, gazowni i elektrowni.

Potym nagle przerwano zbrojenie robotników i wydano rozkaz nie stawiania oporu wkraczającym do Austrii hitlerowcom. Co wpłynęło na tę zmianę decyzji — trudno powiedzieć.

Zapewnienia urzędowe o bezkrwawym przyłączeniu Austrii do Rzeszy nie są zgodne z rzeczywistością. W WIEDNIU WYMIENIAJĄ NAZWISKA KILKU OSÓB ROZSTRZELANYCH. Uwięziono kilkaset osób, do czego w niemałym stopniu przyczynił się zbiegły do Czechosłowacji minister Zernatto który, zamiast zniszczyć listę mężów zaufania, którzy stawili się do dyspozycji Frontu Patriotycznego, lub zabrać ją z sobą, zostawił ją w swej kancelarii, gdzie wpadła w ręce hitlerowców.

Wszystkie granice Austrii są zamknięte. Obywateli austriackich, ani też cudzoziemców, którzy dłuższy czas mieszkali w Austrii, władze hitlerowskie nie wypuszczają. Wyjechać mogą tylko podróżni, których przewrót zastał w Austrii przypadkowo. Tych władze hitlerowskie wypuszczają po dłuższym przesłuchaniu co do celów podróży i po bardzo dokładnej rewizji osobistej.

Tłumy, o których czytamy w depeszach, są to przeważnie dzieci, młodzież i lumpenproletariat, czekający jakiejś okazji...

Dzielnice robotnicze sprawiają wrażenie wymarłych miast, ludność zaś śródmieścia, zaskoczona szybkością rozgrywających się wypadków, trwa jeszcze w stanie oszołomienia, z którego jeszcze nie zdołała się otrząsnąć.

W niedzielę ustalono kurs szylinga na 1,35 szylinga = 1 marce niemieckiej.

Dziwne... ostrzeżenie

Pod takim tytułem czytamy w ostatnim „Zielonym Sztandarze", organie naczelnym Str. Ludowego, artykuł, który przytaczamy w brzmieniu dosłownym. Red.

Wzmiankowaliśmy już w poprzednim numerze „Zielonego Sztandaru", że starostowie woj. krakowskiego wezwali przedstawicieli zarządów powiatowych Stronnictwa Ludowego i ostrzegli ich przed nawoływaniem do strajku chłopskiego.

Otrzymaliśmy już z powiatów dokładne wiadomości, jak te „ostrzeżeniu" brzmiały. Po ustnem ostrzeżeniu dawał starosta przedstawicielom Stronnictwa Ludowego do podpisu następujące oświadczenie:

„Przyjmujemy do wiadomości ostrzeżenie starosty powiatowego o skutkach i odpowiedzialności, jakie władze wyciągną w stosunku do winnych, którzy będą w słowie lub piśmie, na zgromadzeniach publicznych, czy zebraniach nawoływali do akcji strajkowej, mającej charakter wybitnie polityczny, a zmierzającej do wymuszenia siłą wysuniętych postulatów, jako też czynili w jakiejkolwiek formie przygotowania w tym względzie, co stanowi przestępstwo z art. 95, 96 i 97 K. K."

Zaznaczyć należy, że w jednym z powiatów woj. krakowskiego starosta nie ograniczył się do ostrzeżenia przedstawicieli zarządu powiatowego, ale zażądał od nich, żeby o tym ostrzeżeniu powiadomić wszystkich ludowców w powiecie. Zaznaczyć dalej należy, że artykuł 95, 96, 97, którymi zagrożono za nawoływanie do strajku, należą w Kodeksie Karnym do najsurowszych, bo przewidują karę więzienia do 15 lat.

Ostrzeżenie starostów nazwaliśmy „dziwnem". Wszak strajk jest akcją dozwoloną przez prawo, o ile nie wychodzi poza granice przez prawo przewidziane. Nie kto inny, tylko premier Składkowski w związku z sierpniowym strajkiem chłopskim oświadczył, że sam strajk nie był przestępstwem — przestępstwem były tylko wypadki terroru i gwałtu. Na tym samym stanowisku stanęły także sądy, które nikogo nie skazują ani za nawoływanie do strajku, ani za samo strajkowanie, lecz za użycie gwałtu, za powstrzymanie siłą jadących do miast itp.

To jedno!

A po drugie: Starostowie grożą w swym ostrzeżeniu artykułami 95, 96 i 97, twierdząc, że akcja strajkowa „zmierza do wymuszania siłą wysuniętych postulatów". Na jakiej podstawie twierdzą to? Stronnictwo Ludowe, stojąc na gruncie praworządności, trzyma się legalnych form walki. Nie robiło i nie robi zamachów stanu. Ale ma prawo manifestować w granicach prawa, między innymi przy pomocy legalnego strajku, że uważa obecny stan rzeczy w Polsce za szkodliwy i domaga się jego zmiany na drodze legalnej, między innymi przez zmianę ordynacji wyborczej.

Gdyby starostowie ostrzegali przed stosowaniem gwałtów i przemocy podczas strajku, to byłoby to zrozumiałe. Ale grożenie ludziom 95, 96 i 97 artykułem za samo nawoływanie do legalnego strajku, nie ma prawnego uzasadnienia.

Sprawa tow. Bolesława Drobnera

W najbliższy poniedziałek rozpocznie się przed Sądem Przysięgłych w Krakowie proces polityczny tow. dr. Bolesława Drobnera, który już od przeszło roku przebywa w krakowskim więzieniu. Rozprawa, która potrwa około dwuch tygodni, wywołała w prasie i na mieście wielkie zainteresowanie. Akt oskarżenia zarzuca tow. Drobnerowi „przygotowanie do zmiany ustroju społecznego" przez.., odczyty, przemówienia na zgromadzeniach strajkowych i t. p. Jak już donosiliśmy, spośród 70-ciu świadków, proponowanych przez obronę, Sąd dopuścił tylko kilkunastu, odrzucając zarówno czołowych przedstawicieli ruchu robotniczego, tow. tow. Niedziałkowskiego i Ciołkosza, jak i szereg osobistości z Krakowskiej Rady Miejskiej, Inspektorów Pracy i t. p. Obrona ponowi odrzucone wnioski podczas samej rozprawy. W skład trybunału wchodzić będą: s. s. o. Stępniowski, Bartynowski i Wasilewski, bronić tow. Drobnera będą: mec. L. Aleksandrowicz, L. Cohn, L. Landau i W. Szumański.

Centralny kurs T.U.R. w Warszawie

W poniedziałek 21 marca, o g. 10-tej rano, rozpocznie swe prace 2-tygodniowy Centralny kurs TUR.

Uczestnicy po przyjeździe do Warszawy udadzą się do gmachu Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej na Żoliborzu, ul. Krasińskiego 10.

Listy przyjęć wysłano pocztą do kandydatów przyjętych.

SEKRETARIAT GENER.
TUR

Antonio Ruiz Vilaplana 39)

STWIERDZAM, ŻE...

Hiszpania gen. Franco w oczach urzędnika sądu

Przybył do Burgos w związku z planem zmontowania wielkiego przedsiębiorstwa. Chciał otrzymać wyłączne prawo wwozu ryżu do Hiszpanii nacjonalistycznej, oraz monopol na wywóz oliwy. Myśl jego była nader prosta: wwozić to, czego brak i wywozić to, czego jest za wiele — i w ten sposób wyrównać bilans handlowy.

— Wyjeżdżam, przyjacielu — zwrócił się do mnie. — Tu nie ma nic do roboty! Kilka biur z rozleniwionymi dziadami; nie można tu z nikim się dogadać. Odjeżdżam do Sewilli, tam zobaczę się z generałem, za pośrednictwem jednego z moich przyjaciół, który obecnie jest jego adiutantem.

Minęło kilka miesięcy. Zapomniałem zupełnie o tym osobliwym jegomościu, gdym go przypadkowo spotkał podczas jednej z moich urzędowych podróży.

Spotkaliśmy się w hotelu w Viga, i wnet opowiedział mi dalszy ciąg swej historii. Powodziło mu się teraz świetnie; stał się jak gdyby wpływową personą. Nie szczędził pochwał dla generała Queipo de Llano, oraz dla jego świetnego systemu rządzenia.

— Przybyłem do Sewilli — opowiadał mi — i nie trzeba było czekać długich miesięcy na to, żebym został przyjęty i wysłuchany. Po upływie trzech dni już rozmawiałem z generałem.

— A więc przyjął pana natychmiast? — zapytałem zaciekawiony.

— A jakże! Tak się stało, że spotkaliśmy się przypadkowo i.., raz-dwa, sprawa załatwiona! A stało się to w taki sposób: mój przyjaciel jest właścicielem kilku restauracyj w La Linea. Opowiedziałem mu o mojej sprawie, a ten mi odrzekł: „Przyjdź tu do mnie pojutrze. Właśnie przybywa tu generał na otwarcie kilku szkół: uczynię tak, byście się spotkali". Tak się też stało: po niespełna dwóch dniach już sam rozmawiałem z Queipo de Llano.

Wyjaśniłem mu całą sprawę i poprosiłem o godzinę dla osobistej rozmowy. Na to odrzekł prosto z mostu:

— Do mnie nie trza przychodzić z takimi papierkami i szczególikami. To, co mi pan opowiedział, wystarcza. Najlepszą rekomendacją jest dla mnie to, że nie chcieli o tym projekcie słyszeć w Burgos, bowiem jeśli oni się tam na coś nie godzą, albo też czegoś się podejmują, już z góry wiem, że to musi być dobre. O co panu chodzi? O monopol na wwóz ryżu do Hiszpanii? Zdaje się, że tak?

— Tak panie generale, chodzi o wwóz ryżu i wywóz oliwy..,

— Tę oliwę, przyjacielu, zostawmy. To nie pójdzie. Jeśli chodzi o ryż, to pomówmy o mojej prowincji. Ile chce pan na tym zarobić?

— Panie generale — odparłem — liczyłem, że otrzymam na całą strefę powstańczą...

— Zresztą, wszystko mi jedno... Ile pan zarobi — tyle będzie. Ale niech pan przyjmie jeden warunek: połowa zarobku dla mego wojska... Zgoda? To znaczy połowę sumy, jaką pan na tym interesie zarobi, wpłaci pan na rachunek wpływów dla mego wojska... Rozumie pan? Nie dla Salamanki, hę? Dla Sewilli...

— Tak będzie, generale — odrzekłem. — Może pan generał być pewien, bo jestem patriotą i...

— Wierzę panu, wierzę. Ale mam zwyczaj na każdy wypadek uprzedzić: jeśli mnie pan oszuka, każę pana po prostu zastrzelić... Zastrzelę, hę? — powtórzył z miną, jakiej nigdy nie zapomnę.

A zwracając się do swego adiutanta, powiedział surowym głosem:

— Ty, Paco, zapisz sobie tego faceta i sprawę, jaką załatwiliśmy...

*

Pewien znany adwokat madrycki, słynny ze swych wystąpień w sprawach lichwiarzy i procenciarzy musiał uciekać z Madrytu po wybuchu powstania, gdyż był osaczony przez swych „klijentów".

(D. c. n.)

Pod znakiem pokoju i solidarności narodów

Deklaracja Rządu tow. Bluma

W wypełnionej po brzegi sali obrad francuskiej Izby deputowanych premier Blum odczytał w czwartek o g. 15.30 deklarację Rządu, której myślą przewodnią był gorący apel na rzecz zjednoczenia wszystkich sił republikańskich. „Interes kraju — brzmi deklaracja — nakazywał stworzenie potężnego gabinetu, gromadzącego wszystkie siły republikańskie dokoła większości wybranej przez naród. Jakkolwiek wysiłek taki podjęto, to jednak nie powiódł się on".

Deklaracja tłumaczy ukonstytuowanie obecnego Rządu Frontu Ludowego odmową grup opozycyjnych, które odrzuciły skierowane do nich przez Bluma wezwanie.

Mimo to Rząd zamierza nie pominąć żadnej sposobności, ażeby zrealizować jedność republikańską. Rząd gotów jest zawsze ponowić probę, kierując się duchem, z którego wyszła ta deklaracja.

SYTUACJA MIĘDZYNARODOWA

Następnie deklaracja podkreśla, jakie sprawy Rząd uważa za najpilniejsze.

Obecna chwila nie sprzyja i nie jest odpowiednia dla wszelkiego rodzaju „formuł". RZĄD OBJĄŁ WŁADZĘ NAZAJUTRZ PO WYDARZENIU, KTORE WZRUSZYŁO I WSTRZĄSNĘŁO CAŁĄ EUROPĄ, WYDARZENIU, MOGĄCYM BYC ZAPOWIEDZIĄ DALSZYCH WYDARZEŃ.

Należy przede wszystkim zaradzić niebezpieczeństwom zewnętrznej sytuacji Francji, która pragnie pokoju.

Deklaracja podkreśla dalej wolę pokoju, decyzję chronienia pełnej niezależności i żywotnych interesów francuskich, chęć zapewnienia bezpieczeństwa granic i dróg komunikacyjnych oraz podtrzymania powziętych zobowiązań.

Rząd nie może się pogodzić z tym, aby powyżej wyliczone decyzje nie dały się uzgodnić z charakterystycznym dla Francji umiłowaniem pokoju i posunie się aż do granicy ludzkiego wysiłku, ażeby oba te zadania zharmonizować.

W końcu deklaracja stwierdza, że FRANCJA ZMUSZA OKOLICZNOŚCIAMI WZMOCNIĆ SWĄ SIŁĘ WOJSKOWĄ. UZUPEŁNIAJĄCY PROGRAM ZBROJEŃ BĘDZIE WYKONYWANY.

ZACIEŚNIANIE SOJUSZÓW

Będziemy dążyli — głosi deklaracja — do zachowania i zacieśnienia sojuszów przyjaźni i sympatii, które wzmocnią zaufanie Francji we własne siły, będąc jednocześnie gwarancją pokoju dla świata. Moralność i solidarność międzynarodowa nie przestaje być naszą zasadą. Zbliżenie wszystkich sił pokojowych świata dla bezpieczeństwa zbiorowego nie przestanie być celem, do którego dąży Rząd francuski".

SPRAWY WEWNĘTRZNE

Następnie deklaracja omawia problemy finansowe i podkreśla, że należy je dzisiaj rozpatrywać łącznie z problemami dyplomatycznymi i wojskowymi. Podnosi ona wzajemną zależność pieniądza, kredytów i zapasu złota. Rząd zaproponuje środki, mające umożliwić zrównoważenie budżetu oraz zharmonizowanie produkcji i konsumcji, płac i cen, importu i eksportu. Rząd będzie kontynuować dyskusję w parlamencie nad statutem społecznym. Jednocześnie przedłoży on projekt wprowadzenia emerytur dla starych robotników.

Rząd wyraża nadzieję, że wezwanie to zostanie przez wszystkich usłyszane. (ATE).

∴

Flandin i późniejsi mówcy opozycji oświadczyli, że uzależniają swoje stanowisko w sprawie zjednoczenia narodowego od wypracowania programu i platformy działania, która mogła by połączyć wszystkich dla wspólnej akcji.

W WYNIKU DEBATY PREMIER BLUM UZYSKAŁ VOTUM ZAUFANIA 369 GŁOSAMI PRZECIWKO 196.

Przeciw strusiej polityce

Rozłam w Rządzie angielskim

Wielka grupa konserwatystów przechodzi do opozycji

Londyńskie gazety wieczorne z czwartku pełne są wiadomości o rzekomym rozłamie, grożącym gabinetowi, o ile premier nie wystąpi w najbliższym czasie z deklaracją stanowczej polityki zagranicznej W. Brytanii.

Gazety wymieniają wielu ministów, jak np. ministra wojny Hore Belisha, ministra rolnictwa Morrisona, ministra do spraw szkockich Olliota, ministra kolonii Ormsby-Gore, ministra dominiów Malcolm Mac Donalda, noszących się jakoby z zamiarem ustąpienia z Rządu.

Wśród posłów większości rządowej widoczne są podobne obawy. Dzienniki twierdzą, że za tym ruchem kryje się wpływ Winstona Churchilla i dlatego przywiązywane jest duże znaczenie do jego wycieczki weekendowej do Paryża.

Dzienniki piszą nawet, że Winston Churchill wraz ze swoimi zwolennikami opuściłby szeregi Partii Konserwatywnej i przeszedłby do opozycji w razie nieuwzględnienia jego postulatów. Za Churchillem stanęłoby ewentualnie 50—60 posłów większości rządowej.

Politycy angielscy we Francji

Jak się dowiaduje korespondent PAT., Winston Churchill odjechał do Paryża.

Wyjazd tego wybitnego polityka związany jest z zamiarem przeprowadzenia w Paryżu szeregu wyjaśniających rozmów na temat sytuacji międzynarodowej i stosunków francusko - brytyjskich.

Chrurchill powróci do Londynu w niedzielę. Również Lloyd George odjechał do Francji, udając się na Rivierę, ale zatrzyma się na dwa dni w Paryżu. W chwili obecnej znajdują się we Francji cztery wysokie postacie brytyjskiego świata politycznego: Baldwin, Eden, Churchill i Lloyd George. (PAT).

Zatarg polsko-litewski

NOTA DYPLOMATYCZNA RZĄDU POLSKIEGO

doręczona została Rządowi Litwy w czwartek wieczorem

W nocy z dnia 17 na 18 b. m. PAT. ogłosiła wiadomość, dotyczącą noty dyplomatycznej Rządu Polskiego do Rządu Litwy. Wiadomość ta brzmi jak następuje:

POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA DOWIADUJE SIĘ, ŻE NOTA DYPLOMATYCZNA POLSKA, OKREŚLAJĄCA WARUNKI NIEZBĘDNE DLA UNIKNIĘCIA NA PRZYSZŁOŚĆ INCYDENTÓW NIEBEZPIECZNYCH DLA POKOJU, DORĘCZONA ZOSTAŁA RZĄDOWI LITEWSKIEMU DNIA 17 BIEŻ. MIES. O GODZ. 21-EJ.

RZĄD POLSKI OCZEKUJE ODPOWIEDZI W OKREŚLONYM TERMINIE.

Anglia wobec zatargu polsko-litewskiego

W Izbie Gmin zgłoszono interpelację w sprawie sytuacji polsko - litewskiej.

Poseł liberalny Mander zainterpelował premiera, czy jest w możności złożenia oświadczenia na temat sytuacji polsko-litewskiej, oraz czy Rząd brytyjski, w myśl art. 11 ust. 2 paktu Ligi czyni starania o zapewnienie pokojowego załatwienia incydentu przez Radę Ligi Narodów.

Premier Chamberlain odpowiedział, iż odmowa Rządu polskiego przyjęcia lokalnego załatwienia incydentu, w ktorym polski żołnierz straży granicznej zabity został 11 marca oraz wiadomość o zamiarze Rządu polskiego załatwienia przy okazji tego incydentu nieporozumień, istniejących pomiędzy obu Rządami, wywołała podniecenie. Ambasador J. K. Mości w Warszawie otrzymał polecenie wskazania na znaczenie, jakie Rząd J. K. Mości przywiązuje do przyjaznego załatwienia tej sprawy. (PAT).

∴

Dzienniki londyńskie donoszą o naradzie, odbytej w Warszawie pod przewodnictwem Prezydenta R. P. przy udziale Marszałka Śmigłego-Rydza, premiera, wicepremiera i ministra spr. zagr. Dzienniki podają o interwencji w Kownie posłów brytyjskiego i francuskiego, którzy doradzali Rządowi litewskiemu ustępliwość wobec Polski.

„Times" stwierdza, że Rząd litewski do tej pory nie zrozumiał, że cały naród polski gotów jest poprzeć wszelkie kroki, prowadzące do zakończenia nienormalnego stanu rzeczy między Litwą a Polską. Nagłe pogorszenie się sytuacji w Europie nakazuje Rządowi polskiemu podjęcie krokow dla położenia kresu anormalnym stosunkom z Litwą.

Niektóre dzienniki londyńskie twierdzą, jakoby kilka dywizji polskich skoncentrowanych było w pobliżu granicy litewskiej.

(PAT)

Narady i interwencje w Kownie

W Kownie toczą się nieustanne obrady ministrów z udziałem prezydenta Smetony.

Minister spr. zagr. Lozorajtis odbył szereg konferencyj.

Posłowie Estonii i Łotwy w Kownie złożyli Rządowi litewskiemu energiczne demarche, żądając uregulowania stosunków z Polską.

∴

W Kownie rozeszła się tu pogloska jakoby Polacy mieli skoncentrować na granicy litewskiej 3 dywizje wojska. Pogłoska ta wywołała w opinii publicznej Litwy silne zdenerwowanie. (ATE).

Posiedzenie Sejmu litewskiego

W dniu 17 b. m. odbyło się posiedzenie sejmu litewskiego, —na którym grupa posłów złożyła interpelację w sprawie konfliktu z Polską. W odpowiedzi na interpelację zabrał głos min. spr. wewn. Czaplikas, który w dłuższym wywodzie usiłował przedstawić konflikt w ten sposób, jakoby wina była nie ze strony Litwy. (ATE).

Zmiana Rządu na Litwie?

„Petit Parisien" donosi z Kowna, że na Litwie zanosi się na przesilenie rządowe, celem ułatwienia rozwiązania sytuacji, jaka wytworzyła się wskutek zatargu z Polską.

Sowiety a Litwa

„Danziger Vorposten" donosi z Kowna, że poseł sowiecki w Kownie oświadczył prezydentowi Smetonie, iż Moskwa w obecnej chwili nie może Litwie przyrzec poparcia.

Przed nową deklaracją Hitlera

Jedynym punktem porządku dziennego piątkowego posiedzenia Reichstagu było wysłuchanie deklaracji Rządu Rzeszy, którą wygłosi Hitler na temat sytuacji, powstałej w związku z przyłączeniem Austrii do Rzeszy.

Wybicie szyb

W czasie demonstracji po zwołanym wiecu w Warszawie na placu Marszałka Piłsudskiego, grupa uczestników wybiła w kilku punktach na trasie przechodzącego pochodu szyby wystawowe. Między innymi wybito kilka szyb na Marszałkowskiej, Nowym Świecie i Krakowskim Przedmieściu. (Paradis, Wolanów i t. d.). (ATE)

Ostatnie depesze i wiadomości na czele numeru

Dalsze „uszczęśliwianie" Austrii hitleryzmem

„CZTEROLATKA"

Goering wysłał do dr. Seyss-Inquarta depeszę, w której zawiadamia go m. in., że plan czteroletni zostanie rozszerzony również na Austrię.

CAŁKOWITA UNIFIKACJA PRAWNA

W Dzienniku Ustaw Rzeszy zamieszczono zarządzenie, na zasadzie którego wszystkie ustawy Rzeszy, ogłoszone po wejściu w życie ustawy z dn. 13 marca b. r. o przyłączeniu Austrii, obowiązują również w tym kraju.

Prócz tego obowiązuje w Austrii ustawa Rzeszy o flagach, zabraniająca Żydom używania odznak i barw Rzeszy, ustawa, zabraniająca tworzenia nowych partyj, ustawa o ochronie jedności Partii i Państwa, zarządzenie normujące stosunek ministrów Rzeszy do namiestnika Austrii, oraz ustawa o obowiązku meldowania się obywateli niemieckich zagranicą.

Austriacki Rząd związkowy nosi obecnie nazwę austriackiego Rządu krajowego, którego siedzibą jest Wiedeń. Akcja przeprowadzania połączenia Austrii z Rzeszą powierzona została ministrowi spraw wewnętrznych Rzeszy.

∴

Marka niemiecka jest obok szylinga środkiem płatniczym.

Przewiduje się unifikację monetarną oraz celną.

Czwartkowa manifestacja w Warszawie

(na podstawie komunikatu PAT)

W czwartek o godz. 19.15 na placu Józefa Piłsudskiego rozpoczęło się zgromadzenie, w którym wzięły udział organizacje b. wojskowych, sfederowane w Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, O. Z. N. i t. d.

Na trybunę wstępuje prezes Federacji P. Z. O. O. gen. Górecki, który wygłosił do zebranych przemówienie, które przerywane było wielokrotnymi okrzykami na cześć marszałka Śmigłego-Rydza.

Po chwili rozpoczyna się formować pochód, który kieruje się w stronę Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych, by przedefilować przed marszałkiem Śmigłym - Rydzem.

Na czele pochodu jest niesiony olbrzymi transparent z napisem: „Niech żyje Wódz Naczelny". W pierwszej czwórce kroczy szef O. Z. N gen. Skwarczyński, gen. Gorecki, prezesi organizacyj b. wojskowych, dalej w czwórkach kroczą uczestnicy manifestacji.

Uczestnicy pochodu w momencie przemaszerowania przez ulice wznoszą okrzyki przeciwko prowokacji litewskiej. W pochodzie są niesione dziesiątki transparentów.

W drugiej części pochodu, na czele którego postępuje prezydent m. st. Warszawy Starzyński, idą urzędnicy wszystkich przedsiębiorstw miejskich.

Gdy czoło pochodu dotarło do generalnego Inspektoratu sił zbrojnych, na balkonie gmachu ukazał się marszałek Śmigły-Rydz.

Defilujący Alejami Ujazdowskimi uczestnicy pochodu oraz tłumy publiczności, witali Pana Marszałka entuzjastycznymi okrzykami: „Niech żyje Wódz Naczelny", a następnie poczęli wznosić okrzyki przeciwko prowokacjom litewskim, jak: „żądamy ukarania Litwy", „Wodzu prowadź nas", „marsz na Litwę" i t. p.

W pewnej chwili wobec powtarzających się okrzyków: „przemów Wodzu", pan Marszałek zwrócił się do manifestujących ze słowami: „czy chcecie, żebym do was przemówił?"

Na potakujący okrzyk tłumów: „tak", pan Marszałek powiedział: „Nazywacie mnie Wodzem, a wiecie, że przemawiać nie jest rzeczą Wodza. Chcę tylko stwierdzić przed wami, że serdeczną radością przejmuje mnie fakt, że są takie chwile, kiedy tyle serc polskich potężnie i tak jednolicie bije jednym wspólnym rytmem. Fakt ten musi cały naród przepoić wiarą, że Polska potrafi zrealizować swoje wielkie przeznaczenia. Niech żyje Polska".

Pochód po przemaszerowaniu Alejami Ujazdowskimi i ulicą Bagatela rozwiązał się na placu Unii Lubelskiej. (PAT).

Zakaz uboju rytualnego

uchwaliła Komisja sejmowa

W czwartek pod przewodnictwem pos. Ducha odbyło się posiedzenie sejmowej Komisji Administracyjno-samorządowej. Na pierwszym punkcie obrad znajdował się rządowy projekt ustawy o zmianie granic województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego i warszawskiego.

Następnie Komisja przyjęła projekt noweli do rozporządzenia Prezydenta R. P. o przymusie ubezpieczenia od ognia, wniesionej przez pos. Długosza.

Na ostatnim punkcie znajdował się projekt noweli, zgłoszonej przez pos. Dudzińskiego do ustawy o uboju zwierząt gospodarskich w rzeźniach. Projekt tej noweli znosi całkwicie przepisy art. 5 ustawy dupuszczajr ego istnienie uboju rytualnego zwierząt.

W toku dyskusji nad zniesieniem tego artykułu zabrał głos p. min. Poniatowski, który wypowiedział się przeciw zmianie, zaproponowanej przez pos. Dudzińskiego. Przemawiał pozatem wiceminister oświaty p. Aleksandrowicz.

W głosowaniu wniosek o skreślenie art. 5 został przyjęty większością 10 głosów przeciwko 7. Tym samym poprawki, zaproponowane przez Rząd, jak np. poprawka, dotycząca wprowadzenia przymusu tryhowania stały się bezprzedmiotowe. Z chwilą przyjęcia wniosku o skreślenie art. 5 przedstawiciele Rządu opuścili salę obrad. Pozostali jedynie referenci. W konkluzji całość noweli pos. Dudzińskiego uchwalono.

Henryk Dembiński

uwolniony z więzienia

Ag. ASI. donosi:

Sąd Okręgowy w Wilnie na posiedzeniu gospodarczym w dniu 15 marca b. r. postanowił zwolnić z więzienia Henryka Dembińskiego, aż do czasu rozprawy apelacyjnej. Decyzja została powzięta na skutek złego stanu zdrowia skazanego.

Jak wiadomo, Henryk Dembiński skazany został na 4 lata więzienia.

Stefan Jędrychowski pozostaje w więzieniu nadal.

Tragedia emigrantów

Dziennik praski „Telegraf" donosi o trzech wypadkach samobójstwa, popełnionych przez emigrantów austriackich w Pradze.

VON WIESNER ZAGRANICĄ

Znany przewódca legitymistów austriackich baron von Wiesner zbiegł zagranicę wraz z innymi przewódcami tej partii.

Rada Miejska Płocka

domaga się 5-cio przymiotnikowej ordynacji wyborczej

Rada Miejska m. Płocka na posiedzeniu w dniu 17 marca 1938 roku w związku ze znanym projektem ordynacji wyborczej do samorządu, **wyraża protest przeciwko ograniczaniu praw samorządu i przeciwko naruszaniu równości prawa wyborczego.**

Rada Miejska domaga się wycofania krzywdzącej ustawy samorządowej, żądając 5-cio przymiotnikowej ordynacji wyborczej do Parlamentu i Samorządu.

Powyższą uchwałę Rada Miejska postanawia przysłać do Prezydium Rady Ministrów.

Deklaracja Klubu Radnych P.P.S.

Na Radzie Miejskiej w Borysławiu

Klub Radnych PPS, reprezentujący większość wyborców polskich na terenie m. Borysławia, w imieniu swoich wyborców, na posiedzeniu Rady Miasta Borysławia, *zakłada uroczysty protest przeciwko projektowi ustawy samorządowej dla stolicy Państwa i pięciu największych miast w Polsce.*

Klub Radnych PPS *domaga się wycofania krzywdzącej ustawy,* która — wobec istnienia równych obowiązków obywateli wobec Państwa — narusza równe prawa obywateli. Domagamy się zastąpienia niesprawiedliwej kurialnej ustawy *ustawą opartą na zasadach 5-cio przymiotnikowego prawa wyborczego. — Również domagamy się, opartej na tych samych zasadach ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu.*

Incydent na granicy polsko-niemieckiej

Niejaki Neuman z Solca w pow. Wolsztyńskim usiłował przekroczyć na rowerze granicę polsko-niemiecką między Mochami i Kaszczorem. Ponieważ na wezwanie straży granicznej nie zatrzymał się, lecz uciekał w dalszym ciągu, oddano do niego strzał, który zranił go śmiertelnie. Neuman zmarł w drodze do szpitala w Wolsztynie.

Wiadomości z całej Polski

PROCES MORDERCY KS. STREICHA W PONIEDZIAŁEK 21 B. M.

21 b. m. przed sądem okręgowym w Poznaniu odbędzie się rozprawa mordercy ks. proboszcza Streicha, Wawrzynca Nowaka. Do sprawy wezwano 32 świadków.

EKSPLOZJA GAZU ZIEMNEGO

W Łodzi przy ul. Wilczańskiej nastąpiła eksplozja butli, napełnionej gazem ziemnym, w czasie jej przewożenia wozem. Woźnica Wawrzyniak doznał kilku lżejszych obrażeń. Czterech przechodniów odniosło poważniejsze rany.

Powodu eksplozji nie ustalono.

PROCES O ODSZKODOWANIE

Niezwykłą sprawę rozpatrywał sąd grodzki we Lwowie. Mianowicie w czasie pobytu na letnisku w Mszanie 13-letnia córeczka kupca I. L. została zgwałcona przez syna gospodarza Bałtucha, u którego mieszkała z matką. Jakkolwiek zwyrodniały chłopak liczył tylko 14 lat, dziewczynka zaszła w ciążę. Na polecenie lekarzy dokonano operacji i dziewczynka przez trzy miesiące chorowała. Tytułem zwrotu kosztów leczenia i nawiązki za bóle ojciec dziewczynki zażądał 25.000 zł. Sąd przyznał osdzkodowanie i zabezpieczył na majątku Bałucha.

ARESZTOWANIE ESTOŃSKIEJ PARY OSZUSTÓW

W Wilnie aresztowany został Estończyk, Walter Paas, pod zarzutem dokonania szeregu oszustw przez wyłudzanie kaucyj od kandydatów do rzekomo organizowanego przez niego przedsiębiorstwa, pobranie towarów na kredyt i t. p. Pod zarzutem współudziału w tych przestępstwach aresztowana została przyjaciółka Paasa, również Estonka, Linda Kimmel.

PROCES 23 UKRAIŃCÓW

Przed trybunałem ławy przysięgłych Sądu Okręgowego w Tarnopolu stanęło 23 Ukraińców, oskarżonych o przynależność do O. U. N. 13 oskarżonych skazanych zostało a kary od półtora roku do 8 lat więzienia, 10 uniewinniono.

WYPADEK Z BRONIĄ

Z Rawy Ruskiej donoszą, iż 5-letni Michał Czemerys w czasie zabawy wystrzelił z rewolweru ojca i zabił na miejscu swojego rówieśnika, Michała Curyka. Wypadek wywołał w Rawie Ruskiej wstrząsające wrażenie.

Maria Sendiak

W dn. 16 b. m. zmarła w Zamościu **Maria Sendiak**, matka działacza PPS, tow. Sendiaka.

Pogrzeb odbył się dn. 18 marca na cmentarzu miejscowym.

Tow. Sendiakowi wyrażamy tą drogą serdeczne współczucie.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

NARCIARSTWO WYŁĄCZNE Z PROGRAMU IGRZYSK ZIMOWYCH.

Kongres Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego w Kairze postanowił, iż igrzyska zimowe odbędą się również w Japonii w Sapporo. Narciarstwo zostało wyłączone z programu igrzysk. Międzynarodowy Komitet Olimpijski ogłosił równocześnie drugi komunikat, w którym ponownie wyraża swoje ubolewanie z powodu stanowiska międzynarodowej federacji narciarskiej, które uniemożliwia narciarzom udziału w igrzyskach olimpijskich. Kongres nie zgodził się na przeprowadzenie jakichkolwiek zmian w przepisach amatorskich, obowiązujących olimpijczyków. Uchwała ta przesądza definitywnie sprawę dopuszczenia nauczycieli narciarstwa do igrzysk olimpijskich.

TOKIO WYASYGNOWAŁO 38 MILIONÓW NA ORGANIZACJE OLIMPIADY.

Zarząd miasta Tokio uchwalił wyasygnować 38 milionów jen na organizację igrzysk olimpijskich i budowę różnych urządzeń sportowych.

Wszyscy uczestnicy olimpiady korzystać będą z bardzo znacznych zniżek kolejowych, okrętowych, lotniczych i tramwajowych.

WZNOWIENIE WYŚCIGU KOLARSKIEGO POLSKA — NIEMCY O PUCHAR HITLERA?

Urzędowe Niemieckie Biuro Informacyjne donosi, że we wrześniu roku bież. wznowiony zostanie po dwuletniej przerwie wyścig kolarski Polska — Niemcy na trasie Warszawa — Berlin o puchar kanclerza Hitlera. Statr wyścigu ma nastąpić w Warszawie. Potwierdzenia tej wiadomości nie otrzymaliśmy.

CAŁA EUROPA ZAINTERESOWAŁA SIĘ MECZEM POLSKA — SZWAJCARIA

Mecz piłkarski Polska — Szwajcaria, wywołał bardzo duże zainteresowanie w całej zachodniej Europie. Prasa francuska, belgijska i holenderska zamieściła stosunkowo obszerne sprawozdania z tego meczu, podkreślając wielką ambicję i dobrą formę wykazaną przez polskich piłkarzy.

W prasie francuskiej i belgijskiej wynik meczu ze Szwajcarią zatarł złe wrażenie dwóch kolejnych porażek, poniesionych przez Polskę zachodnią w Lille i Lens.

PRZED WYSTĘPEM WĘGIERSKICH PIŁKARZY W WARSZAWIE

Dziś, w piątek, o godz. 23.13, przyjeżdża do Warszawy kombinowany zespół węgierski Hungaria - Ujpest, który rozegra w niedzielę na Stadionie Wojska Polskiego mecz z reprezentacją Polski.

W składzie Węgrów prawdopodobnie nie zajdą żadne poważniejsze zmiany. Możliwe jest jedynie, że miejsce Joosa w obronie zajmie Kis z Hungarii.

W składzie Polski możliwa jest tylko jedna zmiana, mianowicie Dytko, który znajduje się w szpitalu, najprawdopodobniej nie będzie mógł przyjechać do Warszawy ani uczestniczyć w kursie przygotowawczym, który prowadzić będzie po meczu z Węgrami p. Spojda. Sfery piłkarskie z zaciekawieniem oczekują występu Nowakowskiego na prawej pomocy. O ile gracz Ruchu zda egzamin, wyjedzie on do Białogrodu zamiast Góry.

Mecz niedzielny, jak wiadomo, odbędzie się o godz. 12 w południe.

SUKCESY NASZYCH TENISISTÓW W CANNES

W Cannes rozpoczął się wielki międzynarodowy turniej tenisowy z udziałem wszystkich polskich rakiet, przebywających obecnie na Riwierze. Jak dotychczas, wszyscy nasi tenisiści wygrali wstępne walki, kwalifikując się do dalszych rund.

Największy sukces odniósł Tłoczyński, który w pierwszej rundzie pokonał Kenvardena 6:2, 6:2, w drugiej rundzie Golubeffa 6:1, 6:0, a w trzeciej rundzie wyeliminował znakomitego tenisistę austriackiego Metaxę 6:4, 8:6.

Hebda w pierwszej rundzie wygrał ze Smedsrud 6:0, 6:0, a w drugiej rundzie z Robertson 6:2, 6:0.

Spychała pokonał kolejno Orbraga 6:0, 6:2, i Rumuna Badina 6:1, 6:8, 6:3.

W grze pojedyńczej pań Jędrzejowska odniosła w pierwszej rundzie łatwe zwycięstwo nad Jackie 6:0, 6:0, a w drugiej rundzie pokonała pannę Orbrag 6:1, 6:1.

Kącik radiowy

DZIŚ, 19 marca — SOBOTA.

15.45 Słuchowisko dla dzieci.
17.00 Ze wspomnień Artura Śliwińskiego o Józefie Piłsudskim.
19.50 *Przemówienie pana Prezydenta R. P., prof. Ignacego Mościckiego, poświęcone Józefowi Piłsudskiemu.*
20.00 „Z naszej niwy" — koncert.
22.00 Koncert popularny z Wilna.

„OLIMP URATOWANY".

Dziś o godz. 19.15 usłyszymy siódmą z rzędu audycję z cyklu „Od Aten do Bayreuth". Cykl ten zapoznaje radiosłuchaczy z dziejami opery od czasów starożytnych aż po dzień dzisiejszy. W sposób niezmiernie dowcipny i zajmujący przedstawia tu prof. Ł. Kamieński perypetie i rozwój tego bardzo ważnego działu kultury muzycznej.

W audycji dzisiejszej p. t. „Gluck ratuje Olimp" mowa będzie o wielkim reformatorze opery, Glucku.

Radio warszawskie

SOBOTA, 19 marca.

WARSZAWA I. 6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 „Śpiewające piosenki". 11.40 Utwory I. Paderewskiego (płyty). 11.57 Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15.30 Wiad. gosp. 15.45 „O Kocie, który chadzał nieznanymi drogami" — słuchowisko dla dzieci. 16.15 Ork. mandolin. 16.50 Pog. akt. 17.00 Fragment ze wspomnień Artura Śliwińskiego o Józefie Piłsudskim. 17.15 „Od Aten do Bayreuth" — aud. w oprac. prof. Kamieńskiego. 17.50 Nasz program. 18.00 Wiad. sportowe. 18.10 Pogad. społecz. 18.15 Polska muzyka lekka (płyty). 18.30 Program. 18.35 Aud. dla wsi. 19.00 Aud. dla Polaków za granicą. 19.50 Przemówienie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. 20.00 „Z naszej niwy". Wyk.: Mała Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego, Chór mieszany, A. [illegible]emińska — sopran i E. Marrot— barytón. W przerwie o godz. 20.45 Dziennik. 22.00 Ork. Wileńska. 22.50 Ost. dziennik.

WARSZAWA II. 13.00 Polska muz. nowoczesna (płyty). 13.50 Parę informacji. 13.55 Program. 14.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Pog. akt. 15.10 Wiad. sportowe. 18.15 Zespół W. Turalskiego. 18.00 Utwory Chopina w wyk. Ar. Rubinsteina (płyty). 18.50 Rec. śpiewaczy Janiny Huppertowej. 19.15 Życie kulturalne stolicy. 19.20 Polskie melodie wojskowe (płyty). 19.50 Przemówienie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. 22.00 „Małżeństwo Wisły" — opow. z pow. Zofii Nałkowskiej. [illegible] (płyty).

Robotnicy popierajcie swoje pismo

Tabela wygranych

3 dzień ciągnienia II klasy 41 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

125.000 zł. — 87572
25.000 zł. — 81160
15.000 zł. — 46510 159344
[illegible]
5.000 zł. — 30800 74155 156044
2.000 zł. — 42864 117669 139622
1.000 zł. — 46645 69165 101649 112968 114904 125077
500 zł. — 7604 10154 11140 30548 51930 52428 62034 71306 109720
250 zł. — 10953 13780 25734 27927 28710 28834 35950 41889 43318 44882 63434 67953 77535 98225 103435 104133 111892 116282 118242 120723 125971 127382 130219 139918 140275 141887 145437 148715
Po 5.000 zł. — 138826
Po 2.000 zł. — 66838
Po 1.000 zł. — 38132 138226
Po 500 zł. — 2069 85968 88745
Po 250 zł. — 13100 24833 25873 27770 41147 61068 67819 75878 96984 114841 139248 148076 749819 151982

WYGRANE PO 125 ZŁ.

400 42 608 855 925 1408 755 2383 474 628 866 3212 449 4002 183 5740 80 920 6006 126 261 685 777 7280 5 358 566 717 99 824 8024 88 148 220 766 85 821 53 9055 99 131 41 657

11359 12093 563 833 13068 926 14277 705 15016 45 268 529 891 1616 349 61 602 61 912 17096 190 354 473 89 834 931 18047 65 416 34 19065 185 457 20124 21292 6 517 86 686 22231 823 2801 96 332 416 68 651 84 725 24478 608

25361 418 26009 37 124 230 38 27096 341 392 975 28125 62 276 665 752 29030 439 47 509 817 22 53 906 92 93 30128 86 299 480 552 31201 81 884 976 32042 391 779 33613 964 94 34622 35012 45 272 652 771 36251 301 92 532 786 37906 38730 808 39046 40334 57 720 863 41296 342 510 718 42004 70 371 437 81 932 43744 44595 45299 655 880 46656 749 47495 768 616 48026 175 224 551 49374 539 89 50134 444 965 51054 395 877 83 52078 54414 55108 359 596 706 905 46 56108 71 57190 697 711 30 882 59070 384 70 74 897 926 59413 568 660 60746 935 64 61447 573 633 620 920 62168 431 766 63329 951 78 64270 600 65258 383 66648 653 67787 676 68244 69172 250 362 497 526 92 750 66 70020 71 109 61 602 71595 725 835 85 72123 977 73026 217 330 479 74076 252 812.

75245 398 76465 77404 596 78702 2 6 11 9 98 854 88 79152 283 576 80748 74 81243 556 761 82026 169 235 340 496 541 648 86 816 83031 63 489 583 84408 42 625 718 85050 700 35 86970 134 385 780 8 921 87024 309 430 45 730 76 88041 103 267 89201 853 479 721 912 90268 781 91574 619 92125 58 93 237 549 857 93018 284 84 523 881 952 94305 780 95059 572 96499 823 97137 806 80 98293 99191 827

100821 78 723 101402 507 761 102306 103689 788 688 104261 331 707 105030 407 636 39 54 746 106250 413 544 772 908 17 107594 665 710 28 851 108074 391 517 109175 283 410 20 670 110013 573 619 111044 356 675 112101 69 625 984 113128 762 114054 132 259 379 530 908 115100 961 116050 144 202 14 77 966 117179 552 670 118170 409 904 119021 206 36 696 844 120434 525 68 604 74 721 837 980 121601 122435 124423 541 606 791.

126073 857 940 127164 477 617 21 847 128009 217 203 481 918 71 129121 562 49 767 906 130417 732 817 57 922 131200 22 609 714 132298 477 133029 417 734 134005 512 670 712 945 60 98 135421 567 136023 159 293 355 746 137108 845 629 138479 139391 528 608 140098 368 675 746 141105 75 516 53 716 528 947 142022 197 487 612 733 823 950 143278 331 144139 290 345 489 95 145742 146250 350 447 597 645 948 147054 117 233 461 617 704 15 148027 289 367 529 784 149304 23 150011 942 151049 114 21 49 369 524 784 882 152405 54 679 730 73 832 996 153129 348 154811 155067 156132 464 518 649 159174
Po 62.50 zł.

WYGRANE PO 62.50 ZŁ.

231 699 1089 9 234 51 615 42 77 817 997 2211 73 563 998 3404 802 940 4668 730 5228 420 653 78 783 4 853 6154 325 94 480 555 690 758 7059 260 543 884 930 8072 572 648 730 87 897 937 9269 350 63 466 615 772 10254 541 686 769 94 11979 12231 509 638 781 816 13005 66 177 610 823 917 14024 56 109 68 87 469 580 15058 230 645 873 17337 79 418 29 978 18194 391 4 473 550 19003 160 395 578 664 82 7 883 910 20029 109 237 420 83 551 84 21328 459 639 669 71 945 22235 804 594 701 908 28 23038 159 365 75 99 779 24034 144 205 471 769 888

25164 307 86 424 822 27178 239 55 486 726 889 28106 419 60 591 651 29017 542 87 30088 377 907 72 31063 176 453 754 917 32190 207 20 364 489 647 847 59 78 33192 784 659 910 34027 308 421 758 976 35060 176 93 311 46 446 526 82 665 806 36012 112 706 16 37836 38229 499 529 618 39112 568 90 79 631 64 740 951 40285 450 593 41107 224 65 451 581 730 41 977 42315 48 422 626 50 43126 64 99 763 984 44010 34 126 557 80 667 730 891 45219 911 46464 574 857 47160 207 663 822 48318 82 467 937 49305 661 779 819 29 89 50315 90 731 45 51142 61 87 664 78 52784 864 913 53131 267 78 541 73 94 859 54242 353 751 909 55019 58 508 61 778 920 58 56146 492 563 98 716 81 57093 107 332 679 58057 143 429 885 929 59155 332 603 736 839 60121 314 466 636 827 36 61027 445 829 905 10 62068 362 497 998 63026 74 167 229 526 96 64065 447 547 715 622 65156 79 397 420 35 45 68 714 860 91 95 932 66438 47 89 512 925 77 67039 156 84 229 905 6 68034 258 305 454 935 99 69117 246 477 70272 440 746 989 97 71104 81 569 629 709 905 72198 442 693 721 73478 524 693 754 39 830 89 925 74445 517 27 613 808.

75113 3 261 87 331 89 569 623 863 76151 67 737 70 7 77031 217 319 93 438 44 65 78009 617 38 755 945 79005 61 154 227 44 414 33 68 613 732 7 45 908 88003 149 57 337 536 627 799 8 869 948 81029 178 809 950 82228 9 36 57 600 82346 435 56 71 80 877 969 84005 21 85 91 868 85623 330 732 86093 414 87076 488 88280 385 603 18 837 857 89053 383 462 670 925 90051 265 762 832 91045 411 81 94 765 857 955 92039 238 514 630 816 42 93418 880 031 91 94009 18 87 399 734 77 848 80 963 7 95022 496 523 644 757 831 97 96308 406 574 650 760 77 940 97176 202 881 492 640 928 98034 99146 53 209 15 44 348 558 83 838

100026 231 43 353 483 514 733 101194 266 918 54 102028 476 862 103150 104053 254 70 313 47 57 660 105244 325 432 64 951 92 106155 670 898 984 107998 218 54 482 533 50 108050 85 619 26 719 73 819 85 967 109037 152 227 430 81 567 607 46 110003 4 271 11 452 915 111076 96 217 31 83 312 499 536 679 900 6 74 92 112256 353 76 597 720 65 673 113068 205 89 733 814 68 75 89 349 114153 55 393 536 85 115075 366 617 46 116687 753 916 117734 957 118221 459 75 536 853 951 119365 422 592 800 929 45 72 120293 314 807 88 121012 285 678 925 89 123308 23 478 974 97 124110 205 371 407 79 739.

125039 208 338 842 960 126844 127021 132 73 84 361 700 995 128195 309 739 877 952 53 129308 35 614 801 130364 98 835 915 54 131001 748 132023 101 212 48 386 413 540 754 63 133281 549 797 911 134304 571 135054 364 408 505 657 751 136234 452 56 516 643 748 82 137177 264 370 493 569 769 138101 341 434 74 507 52 139014 115 42 378 572 140132 84 354 59 851 87 983 141076 101 296 681 726 142121 27 237 96 552 601 773 830 993 143067 94 213 324 767 144144 213 355 532 614 900 46 145303 440 74 633 905 33 97 146249 873 85 147612 700 148092 608 73 801 149214 315 797 150064 337 432 594 634 151090 342 152897 153269 524 154164 328 489 589 526 41 997 155045 61 359 557 700 156012 181 704 901 83 157112 297 501 53 942 158106 254 331 413 814 159091 222 58 65 318 463 579 792 93 879 997

III ciągnienie

WYGRANE PO 125 ZŁ.

253 581 764 1677 2203 799 3631 4061 491 336 614 760 5178 305 6200 463 7497 509 12 866 985 8360 590 9050 107 11640 778 12256 253 13808 15959 16387 863 87 17562 18184 773 19766 839 20266 363 21351 514 22279 2302 8209 335 41 24489 975 25230 27043 82 344 28643 952 29026

30064 540 3 78 31309 33503 34110 35236 835 36677 37133 54 38917 3944 4074 5 208 876 41575 42262 43914 69 44319 84 566 45632 59 385 934 46939 47653 48453 49177 84 362 72

50654 791 879 51744 52016 106 221 55594 56605 986 57076 212 696 58247 80 530 59441 876 60370 61277 62051 964 63044 543 64076 488 952 65470 66309 898 67007 191 377 68317 925 83 69139 392 70005 183 357 71147 72159 415 35 755 73317 25 543 672 980 74652 75108 265 454 76535 905 65 77277 78129 352 79151 81772 952 32827 63151 513 666 84405 549 845 963 85473 810 86373 692 87238 821 88089 735 89752 90154 91271 657 92014 152 951 93508 94144 930 95045 470 98 796 96125 263 97159 98323 99385 564 101687 702 826 102196 457 103239 334 868 104297 522 950 105353 824 27 921 106559 878 107360 414 108008 109776 86 927 111228 704.

112487 113108 287 941 114794 827 115083 116137 118887 940 119623 120738 926 121246 398 122062 123329 458 98 534 42 124669 125213 126422 127422 128947 129657 130077 131235 323 515 62 132024 87 783 884 951 133693 134727 135 69 902 41 136089 137332 43 683 739 139153 349 461 140763 141059 356 469 87 717 142525 861 143017 182 144130 575 790 145746 146705 147410 936 148345 742 149116 368 914 150015 259 152176 778 153456 607 723 154310 532 824 155098 158 157142 631 159141 60 337 43 913

WYGRANE PO 62.50 ZŁ.

310 82 441 61 983 1065 743 2310 708 5111 538 6748 7188 409 623 8107 430 938 8174 829 10006 270 376 493 11106 66 432 937 13291 406 14030 372 812 91 15932 16458 17022 191 934 18423 401 68 821 19117 20314 81 605 9 940 21168 324 790 873 22030 464 23167 207 24054 518 25293 744 917 26213 328 498 738 808 27809 28262 508 22 617 741 91 29190 11 361 669 881 989 30123 289 566 79 673 908 31159 531 32047 148 591 612 52 33015 525 888 34374 639 59 35267 441 597 686 36358 415 549 844 37088 38474 500 792 39494 40072 307 497 41686 718 42984 44499 6606 805 45367 653 717 46026 740 911 47122 244 412 662 48068 964 49039 654

50216 51098 350 725 57 851 976 52296 839 905 53958 54691 55110 247 316 24 56196 647 954 57083 86 395 646 768 59002 78 183 87 616 60098 388 436 791 946 61 61434 62073 397 659 778 63249 354 66 90 796 927 64423 864 65581 674 66675 67333 80 652 68065 90 69247 74 87 761 70203 408 69 71244 315 35 61 748 53 72029 91 313 647 808 975 73231 74866 955 83 75508 673 815 76096 77151 60 524 78026 720 69 79022 220 363 434 84 671 738 80040 71 889 81362 82309 42 452 583 780 837 512 91 86161 95 53 450 87141 534 70 827 89069 274 524 792 90220 65 334 560 91976 92335 462 503 677 92 93117 840 94749 85 992 95354 96606 47 296 307 98389 406 99320 783 100393 94 101104 291 599 829 48 78 80 102142 262 83 396 656 941 103003 474 658 831 69 104199 779 920 105159 491 758 106078 869 107887 926 108011 259 382 506 757 109031 62 86 399 667 767 110163 555 675 69 847 111075 136 907

112442 890 114158 115484 540 600 764 901 116092 263 427 700 939 117938 118071 696 119022 403 587 942 120063 188 359 618 773 122558 656 77 123020 187 809 124190 407 913 125145 51 127228 51 307 530 129203 350 414 12 60 87 715 926 13004 22 119 33 407 608 767 131252 582 78 622 132068 87 441 50 514 644 133631 745 134812 135106 327 1360203 525 137429 862 87 138280 979 139570 902 141003 68 172 370 450 691 729 142209 62 330 769 99 817 143031 607 65 144086 145210 353 539 692 725 96 146399 147096 148724 838 67 149302 806 150206 423 799 151245 153406 154313 815 155274 583 96 156126 533 92 945 157226 735 889 158067 119 899 159208 674

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

Po 20.000 zł. — 83928
Po zł. 10.000 — 52120 99932 139657
Po 5.000 zł. — 10707 78117 98462
Po zł. 2.000 — 45773 49357 124133
Po zł. 1.000 — 71387 73343 74979 90300 140499 147337
Po 500 zł. — 11370 15080 67777 86152 87041 107186 117612
Po 250 zł. — 1382 4537 6015 20571 21977 25643 27048 27351 33969 34235 34804 43865 55544 58520 59309 59349 68476 69064 71064 74723 83650 83878 87376 94466 98024 98719 108336 109359 112639 120916 123129 124284 132087 139416 142341 144501 146564

WYGRANE PO 125 ZŁ.

935 1590 2286 455 3464 708 4281 501 643 5994 411 7538 634 879 8507 688 9032 219 659 882 11725 851 12560 928 16117 17248 678 722 21521 22217 584 725 983 24082 501

28056 751 837 29573 602 30202 31461 517 32626 33582 740 35871 36004 534 621 879 37236 739 38033 314 842 39149 40 153 408 700 41298 42589 853 43567 44264 808 670 814 909 45102 46391 969 47159 521 752 49713 807 52479 531 959 53938 54027 146 55286 392 967 56213 426 57616 58214 68 324 59349 61349 909 52 62155 82 449 980 64266 802 68243 67581 68218 492 583 638 70263 795 802 965 71232 352 634 72272 578 73431 778 75390 517 28 76464 596 915 77186 471 630 78815 925 79192 309 80530 81766 852 69 82126 83456 704 45 85740 936 86123 814 87512 840 965

88680 89796 90848 929 91441 823 94 92454 530 94335 69 411 95872 96935 97648 961 98101 99723 100075 68 945 101200 633 921 102843 942 66 103552 105141 776 107017 826 108056 109366 110253 436 669 111709 112146 331 652 744 113671 969 114307 115883 119625 52 120028 488 121114 552 123567 382 124 43 518 93 788 849 125108 568 126226 127162 129926 130461 792 132714 40 909 54 133488 632 134170 510 135806 136212 137866 138376 78 140077 487 879 141464 973 142052 305 143694 144140 347 746 145395 555 146178 219 930 147709 148309 683 149600 87 926.

150069 535 987 151930 152062 153333 860 154449 996 156082 485 157003 113 260 6 922 159082 479 605

WYGRANE PO 62.50 ZŁ.

924 1030 300 579 2017 209 553 763 893 901 3470 885 4638 918 81 5615 646 815 967 6040 498 7012 4 573 8014 220 1 32 874 905 9562 10044 7 12001 96 615 983 13030 230 426 14028 15862 16609 17111 245 76 628 880 18017 885 7 19128 221 806 980 20112 87 271 354 522 681 885 906 21144 346 481 22550 661 23115 49 232 801 17 790 7 859 24858 942
po 62.50 zł.

25119 36 49 26196 776 27277 657 28519 29644 30206 381 408 96 31218 301 818 32250 881 33329 768 87 34910 35508 36987 89 37638 38513 887 39875 40478 530 99 987 41721 77 42228 461 57 808 43145 264 530 44732 35 45958 47066 712 48158 460 49152 284 315 743 934 50396 632 800 51245 308 52041 187 363 417 657 660 53255 307 534 54255 434 754 55156 80 98 722 56822 57419 59393 609 60223 836 62 61248 365 760 805 15 62721 824 79 965 64259 351 693 65365 656 68303 832 63911 70 139 818 72172 73992 74136 397 75462 646 61 817 975 76705 77650 915 78546 677 79316 498 505 653 754 93 80019 391 81248 582 880 82241 854 83497 84084 882 85164 774 87310 929 59

89114 515 90155 91038 692 93024 94090 244 67 345 95179 603 713 36 96051 00 753 97091 439 49 98489 614 714 99751 857 100964 101170 477 836 102006 71 229 55 103000 441 104135 527 38 105294 38 801 106110 107598 583 919 108385 110321 111086 612 788 933 112395 113727 303 79 467 75 976 114026 945 115034 62 595 651 734 116509 117883 118102 119664 901 120181 420 846 64 922 121539 122980 123156 299 124118 255 901 125251 779 894 127631 730 929 128176 129250 130559 14 979 131138 89 132123 229 821 133084 300 714 832 134205 922 52 135031 169 821 136848 137027 302 584 948 138407 509 990 139170 222 44 140015 303 500 762 141074 675 284 142015 91 250 143693 145213 320 682 729 838 146405 597 784 147387 524 148088 647 149394 413 66 824

150120 883 515 722 921 151020 764 923 50 152060 201 610 153085 103 548 648 743 979 154179 740 983 156467 157248 870 405 25 838 971 158190 549 59 159704 924

KRONIKA KRAKOWSKA

Walne zgromadzenie

Centr. Związku Górników oddział w Wieliczce

odbędzie się w niedzielę dn. 20 b. m. o godz. 10½ przed poł. w sali Domu Robotniczego w Wieliczce z nast. porządkiem dziennym:

1) Odczytanie protokułu, 2) Sprawozdania: a) sekretariatu, b) kasowe, 3) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej i wniosek o absolutorium. 4) Dyskusja. 5) Wybór Zarządu Oddziału i Komisji rewizyjnej. 6) Wolne wnioski.

W razie braku kompletu, Walne Zgromadzenie odbędzie się tego samego dnia o godz. 11 przed poł.

Zarząd Oddziału.

Centralny Związek Robotników Przemysłu Chemicznego Oddział Borek Fałęcki urządza dnia 3.IV b. r. o godz. 10-ej przed poł.

Uroczyste odsłonięcie sztandaru

Na uroczystość złożą się przemówienia — śpiewy — deklamacje — wbijanie gwoździ.

Do wszystkich Związków Zawodowych w Krakowie

Komisja Gospodarcza Rady Związków Zawodowych w Krakowie organizuje w dniu 19 b. m. w Domu Kolejarzy przy ul. Warszawskiej 17

„Wieczór Towarzyski"

dla członków Zarządów, mężów zaufania i delegatów, wraz z rodzinami. Wejście na salę tylko za okazaniem legitymacji związkowej.

Punktualnie o godz. 9 wieczór rozpocznie się referat tow. dr. Lidii Ciołkoszowej i tow. dr. Romualda Szumskiego.

Następnie odbędzie się wspólna zabawa taneczna.

Za Wydział Rady Związków Zawodowych:

K. Przybyś, M. Łachecki, R. Bator.

O okrzyk do mikrofonu

Sąd Okręgowy w Krakowie rozpatrywał sprawę p. Ireny Szwabowskiej, członkini Stronnictwa Narodowego, która korzystając z otwarcia mikrofonu na wieży Mariackiej, w czasie grania hejnału, krzyknęła „Nie kupuj u Żyda!" Okrzyk ten słyszany był przez wszystkich radiosłuchaczów.

P. Szwabowska skazana została za ten okrzyk przez Starostwo Grodzkie na zapłacenie... 5 zł. grzywny. Od tego orzeczenia p. Szwabowska odwołała się do sądu. **Sąd Okręgowy wydał wyrok uniewinniający.**

Urzędnik skarbowy skazany za sprzeniewierzenie

Przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie odbyła się rozprawa karna przeciwko Maksymilianowi Kulczyckiemu, kierownikowi kancelarii Izby Skarbowej w Krakowie, oskarżonemu o to, że w latach 1936 i 1937 sfałszował szereg dokumentów i sprzeniewierzył około 1000 zł. W pierwszej instancji Kulczycki skazany został na pół tora roku więzienia.

Sąd Apelacyjny zmienił kwalifikację czynu, obniżył karę do pół roku i zawiesił ją na trzy lata.

Krakowskie władze sądowe żądają wydania dwóch kupców

Swego czasu zbiegli z Krakowa dwaj kupcy: Tran i Grawer. Przed wyjazdem pobrali oni od krakowskich firm sukienniczych znaczne ilości materiałów, przekraczające wartość 100.000 zł.

Kupcy ci zostali zaaresztowani w Paryżu, obecnie władze prokuratorskie postawiły wniosek o wydanie obu zatrzymanych we Francji kupców sądom polskim.

Procedura w tym wypadku jest długotrwała i musi przejść przez Min. Sprawiedliwości i M. S. Z. prawdopodobnie jednak obaj kupcy, przebywający na razie w areszcie paryskim, będą przewiezieni do Krakowa do dyspozycji tutejszych władz sądowych.

Dyżury lekarzy

DNIA 19 MARCA — NOC:

Desser A. — Dietla 44, tel. 159-51.
Herzhaft S. — Floriańska 47, tel. 168-69.
Horowitz M. — Jasna 7.
Osiek B. — Rynek Gł. 24 tel. 178-68

Repertuar

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Sobota, dnia 19 b. m. „Gałązka rozmarynu".

Niedziela, dnia 20 b. m. popoł. „Cena kłamstwa najdroższa". Wieczorem „Wielki człowiek do małych interesów"

BAGATELA: „W mrokach wielkiego miasta" oraz rewia: „Żegnamy".

KINO MUZEUM DLA TUR.

W niedzielę dn. 20 bm. o godz. 7-ej wiecz. wyświetla Kino Muzeum dla TUR wspaniały film awanturniczy, pełen niebezpiecznych przygód osadników na samotnej wyspie, p. t.

„ROBINSON KRUZOE".

Film sensacji, wybuch wulkanu, pożar sterowca. W roli głównej bohaterowie filmu „Eskimo": Mala i Mamo Clark. Ponadto doborowe uzupełnienie.

Bilety do nabycia wprost przy kasie Kina Muzeum, ul. Smoleńsk 9 w niedzielę od godz. 10 rano.

Życie robotnicze

KLUB RADNYCH PPS. odbędzie posiedzenie w poniedziałek 21 b. m. o godz. 6.30 wiecz. w lokalu redakcji „Naprzodu. Na porządku dziennym: *Budżet m. Krakowa.*

Wydalenie ze Związku

Zarząd Zw. Zaw. Rob. Fryzjerskich, oddział we Lwowie, podaje do wiadomości ogółu robotników, że mocą uchwały zebrania z dnia 10.III 1938 r. został wydalony ze Związku Zaw. i pozbawiony wszelkich praw członka związku **Jakób Blaustein,** na podstawie art. VII par. 20 statutu Zw. Zaw., za świadome działanie na szkodę związku.

W związku z powyższym, ostrzegamy robotników przed zwracaniem się do Blausetina w sprawach, dotyczących Zw. Zaw., gdyż Blaustein, napiętnowany przez ogół robotników jako szkodnik, Związku Zawodowego nie reprezentuje.

Zarząd Związku.

Zlikwidowanie zatargu w firmie Schreiber w Dobczycach

Właściciel garbarni w Dobczycach, p. Schreiber, nie dotrzymywał warunków zawartej umowy zbiorowej. Wywołało to wielkie niezadowolenie wśród robotników, którzy zagrozili strajkiem. Onegdaj odbyła się w Dobczycach konferencja zwołana przez inspektora pracy 39 Obwodu p. Bortkiewicza. Delegacja robotnicza z tow. Bulsiewiczem na czele przedstawiła żądania robotnicze. P. inspektor uznał je za całkowicie uzasadnione. Po rokowaniach doszło do porozumienia, na podstawie którego pracodawca zobowiązał się wypłacić zaległe urlopowe do 15.IV b. r., oraz zaległe zarobki. Również firma ma bezzwłocznie zwrócić zatrzymane zarobki za 3 tygodnie za rzekomo zepsuty przez robotników towar. Jednocześnie p. inspektor nakazał przeprowadzić zmiany w fabryce w myśl zasad higieny pracy.

Delegacja przedstawiła robotnikom zasady osiągniętego porozumienia, które robotnicy przyjęli do wiadomości.

W obronie aplikantów adwokackich

Stowarzyszenie Aplikantów Adwokackich Okręgu Sądu Apelacyjnego w Krakowie, po zapoznaniu się z projektem ustawy uchwalonej przez Sejm z dnia 15 marca 1938 r., powzięło następującej treści uchwałę:

1) Projekt ustawy uchwalonej przez Sejm z dnia 15 marca 1938 r., niweczy podstawę Samorządu Adwokackiego i tamie szadę wolnego dostępu do adwokatury.

2) Projekt wyrządza głęboką i rażącą krzywdę całemu ogółowi aplikantów adwokackich przez to że:

a) sprzecznie z kardynalną zasadą prawa i sprawiedliwości, iż prawa nabyte winny być zachowane, — pozbawia aplikantów adwokackich, którzy w dniu wejścia w życie ustawy nie posiadają jednego roku aplikacji, możności ukończenia według dotychczasowego prawa, nie zapewniając im także możności jej ukończenia według prawa nowego.

W ten sposób projekt przekreśla trud częstokroć nieomal całorocznej pracy tych aplikantów w adwokaturze, oraz przekreśla zupełnie słuszne i uzasadnione ich prawa pozostania nadal w zawodzie adwokackim, do którego przecież tyle lat się przygotowywali.

b) godzi w ogół wszystkich pozostających aplikantów, wprowadzając przepis, że Ministerium Sprawiedliwości władne jest zamknąć listę adwokatów.

W ten sposób projekt ten choćby postanowienie to nie miało być wykonane, wprowadza demoralizację i obawę, że w każdej chwili aplikanci adwokaccy mogą być pozbawieni dostępu do tego zawodu, dla którego poświęcili wiele lat ciężkiej i trudnej, nie opłacanej, albo licho opłacanej pracy i studiów. Jedynie w tym celu aby móc zawód ten w przyszłości wykonywać.

Stowarzyszenie Aplikantów apeluje do Sejmu i Senatu o niedopuszczenie do wyrządzenia im tak okrutnej krzywdy.

Historie dnia

PORWAŁ TOREBKĘ I POSZEDŁ DO WIĘZIENIA. Ozjasz Land-berg, zatrzymany został za wyrwanie na ulicy Stradomskiej torebki damskiej należącej do Rozalii Monderer.

A TEN ZA KASETKĘ I ZEGAREK. Marian Filipowicz, zatrzymany został za kradzież kasetki z gotówką 40 zł. i zegarka srebrnego wart. 40 zł., z zamkniętego mieszkania domu przy ul. Rzeźniczej Bocznej L. 9.

OFIARA RUCHU KOŁOWEGO. Został potrącony przez dorożkę Fr. Kąkol, lat 30, zamieszkały przy ul. św. Marka 8. Wskutek upadku Kąkol doznał ciętej rany na skroniach i lekkiego wstrząsu mózgu. Kąkola opatrzyło pogotowie i odwiozło do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

TROJACZKI. W szpitalu Ubezp. Społecznej w Krakowie, żona robotnika piekarni miejskiej, Włodzimierz Wersz. powiła trojaczki, dwóch chłopców i jedną dziewczynkę.

Zarówno matka, jak i dzieci czują się doskonale.

MIKROSKOPY UNIWERSYTECKIE NA TANDECIE. Z Zakładu Zoologicznego Uniw. Jagiellońskiego skradziono 6 mikroskopów. Jak się później okazało, sprawcy kradzieży sprzedali skradzione mikroskopy na tandecie za kilkanaście złotych.

Sprawa ta znalazła się obecnie na wokandzie sądu krakowskiego, wobec jednak konieczności powołania nowych świadków rozprawę odroczono.

Z miasta

ROZBIÓRKA DOMÓW.

Zarząd m. Krakowa przystąpił do rozbiórki domu przy ul. WW. Świętych po stronie ratusza miejskiego, przylegającego do ul. Grodzkiej. Plac oraz ulica Grodzka zostaną w tym miejscu rozszerzone.

W następnych latach zburzone będą domy sąsiednie przy ul. Grodzkiej.

WIOSNA W KRAKOWIE.

Przez parę dni ostatnich zanotowano w Krakowie znaczne podwyższenie temperatury.

„SALON OGÓLNOPOLSKI" NA DNI KRAKOWA.

Dyrekcja Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie, postanowiła urządzić na okres „Dni Krakowa" — „Salon Ogólnopolski", zapraszając do wzięcia w nim udziału wszystkich artystów polskich. W tych dniach dyrekcja rozpoczyna wysyłanie zaproszeń do tych artystów, których adresy posiada, artyści zaś, którym, z braku adresów nie można przesłać zaproszeń, proszeni są o zgłoszenie się po instrukcje i regulamin wystawy do kancelarii Towarzystwa, Kraków, pl. Szczepański 4, tel 100-08.

Termin nadsyłania prac upływa dnia 29 maja b. r. Otwarcie „Salonu" nastąpi w pierwszym tygodniu czerwca b. r. Wystawa obejmie obrazy, grafikę, rzeźbę i ceramikę. Na „Salon" ten można przysłać najwyżej dwa dzieła, a o ile by obraz przekraczał u podstawy rozmiar 2 metrów — tylko jedno dzieło.

Przewidziane są nagrody w wysokości kilku tysięcy złotych. O przyjęciu dzieł na „Salon" decyduje jury T-wa P. S. P., o nagrodach zaś jury powiększone o dwóch zaproszonych artystów oraz fundatorzy nagród.

RUCH LUDNOŚCI W STYCZNIU 1938 R.

W ciągu miesiąca stycznia b. r. zawarto w Krakowie małżeństw 163 (w grudniu ub. r. 175), w tym chrześcijańskich 108 (136). Urodziło się żywo dzieci 257 (235), nieślubnych 49 (41), w czym z małżeństw żydowskich rytualnych 21 (20). Wśród żywo urodzonych było chłopców 133 (120). W tym samym okresie czasu zmarło osób 245 (240). Liczba zmarłych w szpitalach wynosiła osób 87 (92). Z przyczyn śmierci najwięcej przypada na choroby serca 52 i na nowotwory 36. Wśród zmarłych było chrześcijan 185 (190).

„JAK SŁUCHAĆ MUZYKI"?

Cykl popularnych wykładów harmonii dla wszystkich wygłaszać będzie w Instytucie Muzycznym przy ul. św. Anny 2, o godz. 7.30 wieczór, co drugą sobotę, *prof. Paweł Vrbicky.*

Pierwszy wykład odbędzie się w sobotę, dnia 19 b. b. i poświęcony będzie najważniejszym wiadomościom z akustyki.

Do klasy pracującej Krakowa!

Towarzysze! Towarzyszki!

W środę, 23 marca b. r., w drugą rocznicę tragicznej śmierci 8 poległych na ulicach Krakowa, w obronie praw Ludu, krakowska klasa robotnicza uczci Ich świetlaną pamięć 5-cio minutową powszechną przerwą w pracy.

Przerwa rozpocznie się o godz. 11-ej przed południem na znak syren fabrycznych.

Towarzysze! Towarzyszki!

W dniu 23 marca 1938 r. o godz. 11-ej wszyscy w fabrykach, w warsztatach i zakładach pracy niech niech przerwą pracę na 5 minut.

Uroczystość odsłonięcia pomnika na grobie poległych na ulicach Krakowa dn. 23 marca 1936 r.

odbędzie się w niedzielę, dnia 27 marca b. r. o godz. 10 i pół przed południem na nowym cmentarzu rakowickim.

W uroczystości wezmą udział i złożą hołd imieniem klasy pracującej Krakowa delegacja PPS. TUR. i Klasowych Związków Zawodowych.

Okręgowy Komitet PPS. im. Daszyńskiego, Kraków — miasto.

Rada Związków Zawodowych.

Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego Oddział im. A. Mickiewicza w Krakowie.

Teatr miejski dla T.U.R.

Pełna humoru o wspaniałych dekoracjach, ciesząca się dużym powodzeniem komedia Al. hr. Fredry:

„Wielki człowiek do małych interesów"

odegrana będzie dla T. U. R. *w niedzielę, dnia 20 marca o godz. 8-ej wieczorem.*

Bilety sprzedaje Administracja „Naprzodu", ul. św. Tomasza 11a I ofic. i Biblioteka TUR., ul. Sławkowska 12 I p.

Cena od 60 gr. do zł. 2.50.

Wezwanie do Związków Zawodowych

Wzywa się wszystkie Oddziały Związków Zawodowych, aby zebrane kwoty na budowę domu im. Ignacego Daszyńskiego w Krakowie niezwłocznie wpłacono do Komitetu Budowy.

Organizacje, które nie dokonały jeszcze zbiórki na powyższy cel w myśl uchwały konferencji Delegatów Zw. Zawodowych, zechcą taką zbiórkę urządzić i pieniądze zebrane odprowadzić na konto Komitetu.

Rada Związków Zawodowych.

„Szkoła Zdrowia"

UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ I POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA.

V Cykl wykładów

Program odczytów na najbliższy tydzień.

Uwaga: W dniu 21 marca b. r. rozpocznie się w „Szkole Zdrowia" Ubezpieczalni Społecznej i Polskiego Czerwonego Krzyża przy ul. Dunajewskiego 5, jak zwykle o godzinie 7-mej wieczór, **VI Cykl wykładów** popularnych z dziedziny higieny, medycyny i ubezpieczeń społecznych. Program tych odczytów zostanie podany w dniach najbliższych.

Kina

ADRIA: „Gdy kwitną bzy" i „Zamaskowany jeździec".

ATLANTIC: „Skrzydła nad Honolulu".

BAGATELA: „W mrokach wielkiego miasta" i rewia „Żegnamy".

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: „Scypion afrykański".

KINO MUZEUM: Dziś, jutro i w poniedziałek „Robinson Kruzoe" i dodatki dźwiękowe.

PROMIEŃ: „Czerwony okręt".

ŚWIT: Kala-Nay".

STELLA: „100 pociech".

UCIECHA: „Huragan".

WANDA: „Zaczęło się w pociągu"

Zwłoki noworodka w Rawie

Zabawiający się nad rzeką Rawą, w pobliżu toru kolejowego Szopienice — Sosnowiec, 19-letni Ryszard Obłudek oraz 16-letni Józef Galilejczyk, obaj z Szopienic, wyłowili z wody zwłoki normalnie urodzonego niemowlęcia, które zostało wrzucone do rzeki bezpośrednio po porodzie.

Zwłoki noworodka umieszczono w kostnicy miejscowego szpitala gminnego do dyspozycji prokuratora.

Radio krakowskie

SOBOTA, 19 marca.

11.40 Z twórczości St. Moniuszki (płyty). 13.45 Koncert życzeń z płyt. 14.45 Wiad. bieżące. 14.50 Z polskiej twórczości operowej (płyty). 15.15 Pog. aktualna. 15.25 Lok. wiad. gospod. 18.10 Lok. wiad. sportowe. 18.15 „O dokuczliwym diable krakowskim" — odczyt — wygłosi prof. A. E. Balicki. 18.30 Koncert ork. dętej Ułanów Ks. J. Poniatowskiego pod dyr. kapelmistrza Jana Dragona. 23.00 Płyta za płytą... (muzyka).

NIEDZIELA, 20 marca.

8.30 Pogad. dla rolników: „O chwastach" wygł. sekr. Izby Rolniczej. Władysław Cieślewicz. 8.40. Muzyka poranna z płyt. 10.30 Muzyka z płyt. 13. „Kronika artystyczna Krakowa" (sprawy teatralne) w opr. Józefa Wiśniowskiego. 15.45 „Gawęda niedzielna": „Wróciłem z czerwonej Hiszpanii", kartka z pamiętnika polskiego marynarza — wygł. Fryderyk Schnapka. 16. Wiad. bieżące. 19.35 Program na dzień następny. 19.40 Koncert wieczorny. Wykonawcy Kwartet smyczkowy Rozgłośni Krakowskiej. 20.35 Lokalne wiad. sport. 22.35 Muzyka lekka w wyk. orkiestry Raymonde'a (płyty). 23. Muzyka taneczna z płyt.

Radio śląskie

SOBOTA, 19 marca.

11.40 Utwory Ignacego Paderewskiego — płyty z Warszawy. 13.00 Koncert życzeń. 13.15 Muzyka obiadowa. Wyk. Ork. salonowa pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego. Ork. mandolinowa „Echo" z Siemianowic pod dyr. Józefa Sosińskiego. Maria Bielecka — śpiew. 14.25 Wiadomości bieżące. 14.35 Koncert z płyt. 18.10 Wiad. sportowe. 18.15 „Monika" — słuchowisko oryginalne dra St. Kasztelowicza w reż. Zbigniewa Lipczyńskiego. 18.45 Pog. aktualna. 18.55 Program. 23.00 Muz. polska (płyty).

NIEDZIELA, 20 marca.

6.15 „Surmy śląskie" w wyk. kwartetu orkiestry reprezentacyjnej KPW w Katowicach. 6.30 Koncert poranny orkiestry wojskowej pod dyr. por. Kazimierza Kanasia. 7.40. Śpiewa chór szkoły 11 w Chropaczowie. Dyrygent: Otmar Pieczka. 8.30 Koncert życzeń. 8.30 „Dbajmy o zdrowotność sądów" — pog. dr. Eugeniusza Ratskiego. 10.30 Koncert z płyt. 13. „Punktualność uprzejmością królów" — pog. Edwarda Wawrzonia. 16.55 „Co słychać na Śląsku?" 19.35 Gra zespół smyczkowy Rozgłośni Katowickiej. 20. „W niedzielę przy żelaźniaku" — aud. pogodna w oprac. Stanisława Ligonia. 20.30 Wiadom. sport. 20.35 Muzyka lekka w wyk. orkiestry Raymonde'a (płyty). 23. Koncert muzyki lekkiej z płyt.

Czytajcie prasę socjalistyczną

Redaktor odpowiedzialny: JERZY CESARSKI.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo - Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.